

**Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare**

2

**Cât scot moldovenii din buzunar
pentru alimente, în comparație
cu alte state europene?**

4

**Întreprinderile
Mici și Mijlocii necesită
o susținere mai mare**

4

Serviciile financiare la distanță – mai aproape de consumator

Luând în considerație necesitatea dezvoltării serviciilor financiare electronice, Ministerul Economiei a elaborat un proiect de lege care va reglementa condițiile de informare a consumatorului la încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare. Documentul este în concordanță cu directivele europene în acest domeniu și prevede condiții clare și univoce dintre furnizori și consumatori.

Potrivit proiectului de lege, reglementările se vor aplica serviciilor financiare cu amănuntul, cum ar fi cele bancare, de asigurări, de plată și de investiții, inclusiv fondurile de pensii, care sunt negociate la distanță prin orice mijloc care nu necesită prezența fizică și simultană a părților contractante. Totuși, autorii documentului precizează că furnizorul de servicii și consumatorul vor avea o întâlnire fizică la care se va semna contractul, iar informația va fi stocată pe suport durabil, în așa fel încât să nu mai fie posibilă operarea modificărilor.

„Deși pare să aibă o arie de aplicare restrânsă, o lege care să protejeze consumatorii în cazul serviciilor financiare la distanță este foarte necesară. Situația actuală din domeniul utilizării mijloacelor de comunicare la distanță pentru consumatori și modul de prestare de către băncile comerciale și sectorul nebanca al

acestui tip de servicii financiare la distanță denotă un șir de probleme. Spre exemplu, furnizorii de servicii financiare au forme diferite și neunificate de informare a consumatorilor despre condițiile pe care le oferă la prestarea serviciilor, astfel consumatorii nu au posibilitatea de a le compara și a-și folosi dreptul de a alege sau nu sunt fixate reguli transparente referitor la baza de calculare a prețului care să permită verificarea sumei totale de plată pentru serviciul prestat”, susține Anatolie Silistrari, șeful Direcției protecția consumatorilor

și supravegherea pieței, Ministerul Economiei.

Astfel, scopul proiectului de lege este reglementarea modului de informare a consumatorilor până și după încheierea unui contract la distanță privind serviciile financiare comercializate dintre instituțiile financiare, prestatorii de servicii de plată, participanții profesioniști la piața financiară nebanca etc. și consumatori, dar și stabilirea cadrului juridic de reglementare a comercializării la distanță a serviciilor financiare de consum într-un act național consolidat.

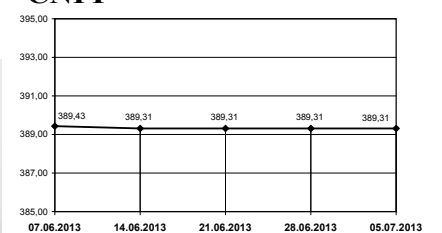
INFORMAREA PRECONTRACTUALĂ, CEL MAI IMPORTANT PAS

„Uniunea Europeană a adoptat mai întâi legea privind serviciile financiare la distanță, apoi cea privind contractele pentru creditele de consum. La noi s-a procedat invers, deoarece sectorul financiar bancar este mai dezvoltat decât cel nebanca. Dar trăim într-o societate care tinde spre servicii digitale dezvoltate. Spre exemplu, utilizăm servicii bancare

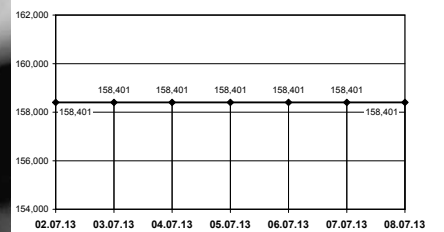
Continuare în pag.3.

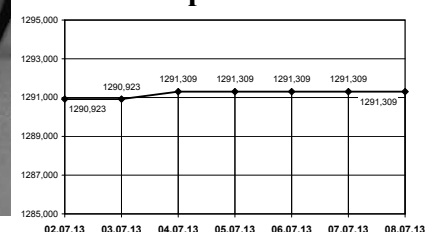
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar 10.07.2013

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	12.6738
EUR	1	16.3018
RON	1	3.6677
RUB	1	0.3839
UAH	1	1.5540

FIN ACTIV CONSULTING
Licența CNPF RM, Nr.00071

EVALUAREA ACȚIUNILOR
Pentru reorganizarea (fuziune, dizmembrare, separare)

- pentru introducerea acțiunilor în calitate de aport în capitalul social;
- pentru răscumpărarea acțiunilor proprii;
- pentru oferta publică.

**022, 21-26-86(85),
fax: 022, 22-88-45,
069102380, 068270011**
MD2004, m.Chișinău, str.Columna,131
S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 01-05 iulie 2013 a constituit 265,9 mii lei. În total, au fost efectuate 19 tranzacții cu valorile mobiliare a 6 emitenți.

Volumul Secției de Bază a Burselor a constituit 58,7 mii lei. Prețul acțiunilor „Lusmecon” rămâne stabil la nivelul 28,79 lei. Acțiunile „Comfort” s-au tranzacționat la prețul de 2,00 lei, „Succes” – la prețul de 3,50 lei și acțiunile „Vatra & Co” – la prețul de 1,50 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe prin intermediul licitațiilor cu strigare au fost vândute acțiunile a 2 emitenți: „Universcom” – 40,00 lei per acțiune și „Promstroi-Grup” – 5,00 lei per acțiune. Volumul acestor tranzacții a constituit 207,1 mii lei.

Bursa de Valori a Moldovei prestează servicii de consulting în domeniul activității licențiate (bursiere).

Informații la telefonul: 022 27-76-36.

www.moldse.md

Bursa de Valori a Moldovei

Deputații au audiat raportul Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Potrivit Agenției „INFOTAG”, vicepreședintele CNPF, Victor Captari a menționat că „piața financiară nebanca din Republica Moldova înregistrează rezultate pozitive”.

„Piața financiară nebanca din Republica Moldova este în continuă dezvoltare, anul 2012 fiind marcat de evoluția calitativă a segmentelor pieței. Piața asigurărilor cu un trend constant de creștere, piața valorilor mobiliare cu fluctuații de amplitudine și sectorul de microfinanțare cu o evoluție moderată a principalilor indicatori au determinat o pondere de 5,33% a pieței financiare nebanca în PIB”, a spus el.

Printre reușitele CNPF, Captari a menționat „adoptarea Legii privind piața de capital, punerea în funcțiune a Sistemului Informațional Automatizat de Stat în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (RCA Data), amendamentele la Legea cu privire la asigurări, Legea privind asociațiile de economii și împrumut”.

„Suntem conștienți de necesitatea promovării reformelor pe piața financiară nebanca. Eforturile colectivului CNPF sunt și vor fi orientate în continuare spre asigurarea supremației legii, înregistrarea de noi progrese în beneficiul tuturor participanților la piața financiară nebanca printr-un demers profesional bazat pe cunoașterea și gestionarea riscurilor, prin adoptarea unor practici de piață corecte, prin contribuția la educația participanților pieței în scopul asigurării realizării obiectivelor privind protecția drepturilor și intereselor investitorilor și consumatorilor de produse și servicii financiare”, a comunicat vicepreședintele CNPF.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 28 iunie 2013 a avut loc ședința ordinară a Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

În cadrul ședinței au fost înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

– Valorile mobiliare plasate la înființarea Societății pe acțiuni „MOL DEVELOPMENT” în sumă de 20000 lei în număr de 2000 acțiuni ordinare nominative cu VN – 10 lei.

– Valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Societății pe acțiuni „DACIA-LV” în sumă de 810000 lei în număr de 54000 acțiuni ordinare nominative cu VN – 15 lei din contul mijloacelor bănești. Societatea are înregistrat un capital social în mărime de 4 643 805 lei, divizat în 309 587 acțiuni ordinare nominative de cl. I cu VN – 15 lei/per acțiune. După majorare capitalul social va constitui 5 453 805 lei, divizat 363 587 acțiuni ordinare nominative cu VN – 15 lei/per acțiune.

Excluderea din Registrul de stat al valorilor mobiliare și anularea valorilor mobiliare emise anterior de:

– Societatea pe acțiuni „DRUMURI-ȘOLDĂNEȘTI” în număr de 703987 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al reorganizării prin absorbție;

– Societatea pe acțiuni „DRUMURI-FLOREȘTI” în număr de 727324 acțiuni ordinare nominative ca rezultat al reorganizării prin absorbție.

Totodată, a fost abrogată Ordonanța Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 6/2-O din 03.02.2012 „Cu privire la suspendarea operațiunilor bancare la conturile curente ale Societății pe acțiuni „Iamoc-Service”.

Consiliul de administrație a avizat înregistrarea de stat a modificărilor operate în datele Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A. înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice privind desemnarea managerului general interimar al Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” S.A.

În urma examinării cererii prezentate, Consiliul de administrație a aprobat reperfectarea licențelor Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A. seria CNPF nr. 000668, eliberată la 30 august 2011 pentru dreptul de a desfășura activitatea în domeniul asigurărilor (asigurări generale), și seria CNPF nr. 000097, eliberată la 9 decembrie 2008 pentru dreptul de a desfășura activitatea în domeniul asigurărilor (asigurări de viață), prin substituirea anexelor la licențe cu includerea următoarei adrese de desfășurare a activității licențiate: or. Sîngerei, str. Codrilor, 16.

Urmare a examinării cererilor depuse, Consiliul de administrație a avizat înregistrarea de stat a statutelor Asociațiilor de Economii și Împrumut „CHIRILENI”, „COBÎLEA”, „CREDITE-PERERITA”, „MILEȘTII MICI”, „PETREȘTI”, „PRIMCREDIT”, „RĂDOAIA”, „SOROCA”, „TRIFAN CREDIT”, „GURA BÎCULUI”, „HORĂȘTI”, „FRASIN DIN POPEASCA”, „SADOVA”, „CREDIT-CLASS”, „CĂRBUNA”, „CREDITE DIN CLOCUȘNA”, „VOȘCA” și „CIMIȘENI” în redacție nouă.

În scopul verificării respectării legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut, Consiliul de administrație a decis inițierea controalelor complexe ale activității A.E.Î. „VALEA FÎNULUI” și A.E.Î. „VIIȘOARA-DOMNEASCĂ”.

Lista bunurilor nepasibile privatizării va fi redusă de două ori – până la 107 întreprinderi

Acestea sunt modificările la Legea privind administrarea și deetizarea proprietății publice, care a fost votată vineri cu scandal în prima lectură. Deputații fracțiunii PCRM după analiza fostei liste dar și a listei noi propuse de Guvern a bunurilor nepasibile privatizării, au declarat că autoritățile au exclus din listă mai multe întreprinderi strategice. Comuniștii au menționat că din listă au fost excluse practic toate întreprinderile din sectorul energetic al țării – CET 1, CET 2, CET Nord, RED Nord, RED Nord – Vest, Termocom și altele privatizarea cărora, potrivit comuniștilor, va pune în pericol securitatea energetică a Moldovei. Totodată, din lista bunurilor nepasibile de privatizare au fost excluse obiecte importante ca Apă Canal, Moldtranselectro, Moldresurse, Apele Moldovei, Moldova Film, Orașul Vinului, Aeroportul Internațional Chișinău, Aeroportul Mărculești și multe alte întreprinderi valoroase.

La rândul său vicepreședintele Parlamentului, deputatul PDM Andrian Candu a spus că Legea privind administrarea proprietății publice și deetizarea acesteia a fost adoptată de comuniștii în 2007 în perioada guvernării acestora și deja atunci reprezentanții PCRM au inițiat un proces larg de privatizare a întreprinderilor importante, cum ar fi Mold-

telecom, Franzeluța, privatizarea multiplelor fabrici de vinuri. Candu a menționat că aprobarea noii liste a întreprinderilor care nu pot fi privatizate nu înseamnă că autoritățile imediat vor purcede la privatizarea acestora. Deputatul a amintit că Parlamentul nu s-a ocupat niciodată de privatizare și doar a adoptat lista obiectelor pasibile sau nepasibile de

privatizare, accentuând că procesul de deetizare a fost în gestiunea Guvernului întotdeauna, care este responsabil să organizeze concursuri publice. Anterior, vicepremierul, ministrul Economiei Valeriu Lazăr a menționat că pentru întreprinderile excluse din lista obiectelor nepasibile de privatizare pe viitor va fi stabilită o formulă de deetizare – de la privatizarea clasică sub formă de vânzare până la darea în concesiune, administrare de încredere, parteneriat public – privat, etc. De menționat că în noua listă a obiectelor care nu pot fi supuse privatizării rămân Combinatele de vinuri Cricova și Mileștii Mici, Moldelectrica, Centrala Costești, Căile Ferate ale Moldovei, Gările, Poșta Moldovei, Registrul, Cadastrul, Palatul Republicii, baza de la Holercani, agenția Moldpres, Centrul expozițional Moldexpo, pachetul de acțiuni al Moldovei în SA Moldovagaz. În listă au mai intrat spitalele, institutele științifice, teatrele etc.

InfoMarket

În R.Moldova va fi interzisă privatizarea publicației Monitorul Oficial, a monitoarelor oficiale raionale, municipale și alte publicații periodice

Acestea sunt prevederile Legii cu privire la administrația proprietății publice și deetizarea ei, potrivit cărora aceste publicații sunt incluse în lista proprietății de stat nepasibile de privatizare.

Pe lângă Monitorul Oficial în lista obiectelor nepasibile de privatizare au fost incluse monitoare oficiale raionale și municipale, UTA Găgăuzia precum și publicațiile periodice tematice: Agricultură Moldovei, Vama, Buletinul Achizițiilor Publice, Capital Market, Protecție Socială, Mediul Ambient, Curier Medical, Oastea Moldovei, Florile Dalbe, Noi, Alunelul,

Legea și viața, Asigurarea Socială, publicația Academiei de Științe, etc.

Anterior, vicepremierul, ministrul Economiei Valeriu Lazăr, a menționat că încă în anul 2010 la inițiativa unui grup de deputați, în pofida avizului negativ al Guvernului, Parlamentul a adoptat o lege potrivit căreia statutul trebuie să se retragă de pe piața publicațiilor periodice și să creeze premise pentru privatizarea acestora. Era vorba despre implementarea în Moldova a directivelor Consiliului Europei și UE pentru asigurarea libertății de expresie și a concurenței pe piața media prin refuzul statului

de a finanța publicațiile periodice. Ministrul Economiei a menționat că după o analiză a situației și consultări publice ministerul a făcut o listă a publicațiilor periodice fondate de Guvern și organele centrale și locale ale administrației publice, care nu pot fi privatizate, Ministrul Economiei a menționat că publicațiile periodice de stat care nu sunt incluse în lista proprietății de stat nepasibile de privatizare pot fi lichidate, transformate în publicații oficiale de documente după conceptul Monitorului Oficial sau pot fi deetizate.

InfoMarket

Parlamentul a aprobat acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Mondială în valoare de \$ 10 mil.

Parlamentul a aprobat, săptămâna trecută, în prima lectură, Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională de Dezvoltare a Băncii Mondiale pentru realizarea proiectului “Suport de urgență pentru agricultura RM”, semnat pe 29 mai 2013.

Potrivit Agenției “INFOTAG”, Acordul prevede acordarea unui credit în valoare de \$ 10 mil.

Proiectul este orientat spre minimalizarea consecințelor secetei din anul 2012 prin acordarea de asistență fermierilor pentru a satisface nevoile de grâu și porumb, de asemenea, pentru a preveni reducerea numărului de animale.

De asemenea, activitățile proiectului se vor orienta spre oferirea asistenței tehnice și financiare fermierilor din cele mai afectate regiuni ale țării, investițiile fiind astfel direcționate spre recuperare a cheltuielilor pentru însămânțarea porumbului și a grâului.

Transferurile de numerar pe conturile bancare ale producătorilor agricoli vor fi executate direct de către AIPA. Pentru beneficiarii care nu dețin conturi bancare, Poșta Moldovei va executa plățile, în baza listelor prezentate și aprobate de AIPA, prin intermediul rețelei sale de filiale răspândite în întreaga țară.

Împrumutul este luat pe un termen de 25 de ani, cu o perioadă de grație de 5 ani, iar rata dobânzii constituie 1,25% anual.

După cum a comunicat anterior Agenția “INFOTAG”, pagubele provocate de seceta din anul trecut au fost estimate la 2,5-3 mld. de lei. Încă din toamnă, Guvernul a promis ajutor fermierilor care au avut de suferit.

Agricultura este unul dintre cele mai importante sectoare ale economiei naționale. În ultimii ani, sectorului i-a revenit 12% din PIB, iar în acest domeniu este antrenată 28% din populație. Cota exportului de produse agricole, de asemenea, este considerabilă – 45-50%. Chiar și așa, în regiunile rurale rata sărăciei este cea mai înaltă. Dacă în urbe acest indice atinge 10%, la sate el este de trei ori mai mare. Creditul este acordat pentru 25 de ani cu o perioadă de grație de 5 ani.

În Moldova vor fi create condiții mai favorabile pentru activitate în baza patentei de întreprinzător

Acest lucru este prevăzut de modificările la Legea privind patenta de întreprinzător, aprobate vineri de Parlament în lectură finală.

Potrivit amendamentelor, în special, plafonul vânzărilor anuale pentru deținătorii de patentă va fi majorat de la 100 de mii, până la 300 de mii de lei. În același timp, deținătorii de patente vor avea dreptul de activitate în spații cu o suprafață de până la 30 de metri pătrați, în timp ce anterior limita era de 12 metri pătrați. Potrivit șefului Comisiei parlamentare Economie, Buget și Finanțe, Veaceslav Ioniță, deținătorii de patentă vor mai putea activa în gherete, pavilioane, chioșcuri și nu doar la tarabe și teșgele, cum a fost anterior. De asemenea, din lege au fost excluse taxele prevăzute anterior pentru deținătorii de patente. În toamnă, Parlamentul urmează să adopte un alt proiect de lege care va reglementa toate taxele locale pentru deținătorii de patentă.

Profitul net al companiei Moldcargo pentru anul 2012 a constituit 5,23 mil. lei, fiind în descreștere cu 22,3 la sută în comparație cu anul 2011

Potrivit raportului financiar anual al companiei, veniturile Moldcargo de la activitatea de asigurare în 2012 au constituit 86,08 mil. lei (+ 43,2 la sută în comparație cu anul 2011), venituri investiționale – 2,8 mil. lei sau în creștere cu 73 la sută.

Cheltuielile Moldcargo pentru achitarea pierderilor de asigurări au crescut cu 13,7 la sută în comparație cu anul 2011 și a constituit 29,14 mil. lei. Cheltuielile pentru achiziții au constituit 36,63 mil. lei fiind în creștere de 1,9 ori, iar cele administrative și marketing – 19,36 mil. lei sau cu 57,6 la sută în creștere.

Activele Moldcargo la finele anului 2012 a constituit 145,9 mil. lei sau cu 35 la sută în creștere față de anul 2011, iar capitalul social a ajuns la finele anului trecut la 30 mil. lei fiind în creștere într-un an cu 15,1 la sută. Acționarul majoritar al companiei este Asociația transportatorilor auto internaționali (50%), restul acțiunilor fiind împărțite între 32 de acționari.

Compania Moldcargo a fost creștă în octombrie 1999. În prezent pe teritoriul țării activează peste 20 de reprezentanțe ale companiei Moldcargo întră în primii cinci lideri de pe piața de asigurări din Moldova. În primul trimestru curent, compania a ocupat locul 2 după volumul de prime acumulate (42,15 mil. lei) și locul 3 – după volumul de prime achitate – 14,9 mil. lei.

Compania se specializează în asigurarea serviciilor de asigurări calitative și noi pentru companiile de transport și expediție, care asigură servicii de transport internațional, companii turistice, companii financiare, precum și persoanelor fizice.

InfoMarket

Serviciile financiare la distanță – mai aproape de consumator

Continuare din pag. 1.

electronice sau facem achitări de servicii comunale prin intermediul terminalelor de plată. Acestea sunt reglementate de regulamente separate care nu oferă consumatorului o bună protecție, căci el nu știe ce informații să solicite sau de ce drepturi beneficiază”, spune Silitrari.

Însă, chiar și în UE au fost constatate încălcări la acest capitol, deși legea funcționează de ceva timp. În 2012, la nivelul întregii comunități europene s-a desfășurat o investigație a paginilor-web a instituțiilor care oferă credite de consum, pentru a verifica dacă consumatorii primesc informațiile la care au dreptul în baza legislației UE privind comercializarea serviciilor financiare la distanță înainte de semnarea unui astfel de contract de credit. Au fost verificate 500 de pagini-web și s-a constatat că în 70% dintre cazuri prezența unor probleme, cum ar fi neincluizarea informațiilor standard necesare, ofertele au omis informații esențiale pentru luarea unei decizii, costurile au fost prezentate în mod incorect etc.

De aceea, informarea consumatorului înainte de încheierea contractului la distanță cuprinde obligații instituite prin norme juridice. La etapa preliminară încheierii unui astfel de contract sau ofertă, consumatorul trebuie să primească informația corespunzătoare care îi va permite să evalueze adecvat serviciul financiar care îi este oferit și pentru a face astfel o alegere avantajoasă. La această etapă furnizorul este obligat să ofere consumatorului informații clare, precise și corecte cu referință la obiectul contractului la distanță, procedura de acces și condițiile de securitate, comunicarea termenelor, dreptul de revocare, despăgubirile etc. Conținutul informației care urmează a fi oferită în momentul semnării contractului este tipizat, și respectiv proiectul legii prevede cerințele de informare a consumatorului și condițiile de utilizare a unor astfel de servicii financiare cu utilizarea diferitor mijloace de comunicare.

O prevedere extrem de importantă a documentului este că furnizorul de servicii financiare trebuie să informeze despre costul total pe care consumatorul îl are de plătit pentru achiziționarea serviciului financiar, inclusiv toate taxele, comisioanele, cheltuielile aferente și toate tarifele achitate de către consumator, ori achitate prin intermediul furnizorului. Iar în cazul în care nu poate fi indicat un cost total exact al serviciului financiar respectiv, furnizorul este obligat să informeze consumatorul asupra modalității de calcul care să permită consumatorului să verifice costul total. Totodată, dacă este cazul, furnizorul emite o notificare care să indice că serviciul financiar este legat de instrumente care implică riscuri speciale asociate trăsăturilor lor specifice sau operațiunilor care trebuie executate sau al căror preț depinde de fluctuațiile de pe piețele financiare care nu se află sub controlul furnizorului și că nu poate fi prezentată o estimare a evoluției viitoare raportată la performanțele statistice precedente.

DREPT DE REVOCARE – 14 ZILE

Deoarece este știut că un consumator poate fi de acord cu un contract încheiat la distanță, dar mai apoi să regreta faptul că l-a semnat, în proiectul de lege privind serviciile financiare la distanță este introdus dreptul de revocare. „Este un drept esențial pentru orice consumator, deoarece are la dispoziție o perioadă de 14 zile în care se poate retrage din contract, fără penalități și fără de a invoca anumite motive”, precizează Anatolie Silitrari.

Consumatorul se poate retrage din contract, dacă a semnat contractul înainte de a primi condițiile contractuale, spre exemplu, în cazul unui contract de asigurare semnat pentru a obține o acoperire imediată sau dacă a primit condițiile contractuale, dar a fost convins în mod necinstit să încheie un contract în perioada de gândire.

În cazul în care consumatorul își exercită dreptul de retragere după ce a convenit deja asupra prestării, inclusiv parțială, a serviciului, acesta poate fi obligat să plătească furnizorului contravaloarea serviciului pre-

stat. Însă, potrivit proiectului de lege, prețul serviciului sau baza de calcul al acestuia trebuie să fie comunicate în prealabil consumatorului.

Totodată, documentul prevede și anumite tipuri de servicii financiare care nu cad sub incidența acestui drept de retragere, mai cu seamă a căror costuri depind de fluctuațiile de pe piața financiară din afara controlului furnizorului. E vorba, în primul rând, de operațiuni de schimb valutar, instrumente ale pieței monetare, valori mobiliare negociabile, titluri de participare la organisme de plasament colectiv, contracte futures, contracte forward privind rata dobânzii, contracte swap privind rata dobânzii, cursul de schimb și acțiuni (equity swaps) sau opțiuni de cumpărare sau vânzare a instrumentelor menționate la prezenta literă, inclusiv contractele similare cu decontare finală în fonduri. Autorii documentului susțin că această măsură a fost luată pentru a exclude orice manevre speculative.

Pentru contractele la distanță care au ca obiect asigurările de viață și cele privind pensiile individuale, a fost stabilit un termen de 20 de zile calendaristice în care consumatorul își poate exercita dreptul de revocare.

„Acest proiect, cu siguranță, va suporta modificări, deoarece este abia la etapa de consultare, însă concepțional cred că este bine format și este asigurată respectarea unor drepturi esențiale ale consumatorilor”, conchide Silitrari.

Autoritățile de supraveghere, potrivit documentului, sunt Agenția pentru Protecția Consumatorilor în domeniul financiar-bancar și Comisia Națională a Pieței Financiare în domeniul financiar nonbancar, care trebuie să asigure controlul privind respectarea cerințelor de informare precontractuală încheierii unui contract cu privire la comercializarea la distanță a serviciilor financiare de consum, respectarea termenelor de rambursare pentru plata serviciului prestat înainte de revocarea din contractul la distanță și respectarea utilizării altor mijloace de comunicare la distanță dacă nu a fost obținut acordul consumatorului.

Lilia PLATON

ASIGURĂRILE ÎN ȘTIRI

Veaceslav Gamurari: “Liberlizarea pieței asigurărilor trebuie să fie prudentă”

Unele segmente ale pieței asigurărilor din Moldova necesită liberalizare, dar acest lucru trebuie realizat prudent, după o analiză minuțioasă a rezultatelor posibile, consideră administratorul partenerului brokerului de asigurări-reasigurări COVERINS, Veaceslav Gamurari.

Potrivit agenției “INFOTAG”, care citează interviul acordat de Gamurari revistei “Profit”, în contextul practicilor și obiceiurilor asigurătorilor din Moldova, efectele liberalizării pot fi diferite și departe de cele pozitive.

“Prea multe probleme și scandaluri cu “Cartea Verde” (CV) impun o analiză serioasă a stării de lucruri pe acest segment, inclusiv revizuirea mărimii primelor de asigurare. Consider că prețul CV este destul de înalt pentru asigurați. O dată la cinci ani prețurile ar putea fi revăzute, aceasta fiind o perioadă adecvată în care se acumulează datele statistice necesare privind numărul de asigurați (cuprinderea prin asigurare) și rata pierderilor”, a opinat Gamurari.

Conform datelor specialistului, indicatorul pierderilor la CV se ridică la 50%, astfel, există posibilitatea ca prețurile la polițele CV să fie reduse. “Doar actuarii profesioniști sunt cei care pot oferi răspunsul la întrebarea cu cât prețul poate fi redus, după ce vor efectua calculele de rigoare”, a spus brokerul.

Răspunzând la întrebarea despre viitorul pieței asigurărilor din Moldova, Veaceslav Gamurari a afirmat că este greu de previzionat ceva pe piața moldovenească a asigurărilor.

“Deși anumite tendințe sunt vizibile cu ochiul liber – selecția naturală a asigurătorilor și a mediatorilor în asigurări, care a început. Peste vreo doi-trei ani, eventual, 12 asigurători și 30 de brokeri în asigurări vor rămâne pe piață”, susține Gamurari.

În viziunea sa, majoritatea celor “retrași de pe câmpul de luptă” vor pleca de pe piață sub presiunea unor factori obiectivi, dar și, ceea ce nu poate fi exclus, și în urma acțiunilor concurenților.

“Eu sper că piața asigurărilor nu se va transforma în “monopolul natural” al cuiva, că pe piață vor fi prezente doar companii de asigurări stabile, solvabile și brokeri profesioniști”, a conchis Veaceslav Gamurari.

Prețul la asigurarea “Cartea Verde” în Moldova va fi redus

Declarația a fost făcută de vicepreședintele Consiliului administrativ al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Victor Captari, răspunzând la întrebările deputaților în Parlament în cadrul audierilor raportului despre activitatea CNPF pentru anul trecut. Potrivit sursei citate, CNPF poartă discuții cu Biroul Național pentru asigurări auto (BNAA) și a asigurat parlamentarii că Comisia va face tot posibilul pentru reducerea prețului la Cartea Verde.

Brokerii din Moldova au intermediat prime de peste 4 mil. euro în primul trimestru

Brokerii de asigurare din Republica Moldova au intermediat prime în valoare de circa 4,2 mil. euro (68 mil. MDL) în primele 3 luni ale acestui an, în creștere cu 8 puncte procentuale față de perioada ianuarie-martie 2012, arată datele centralizate de autoritatea de supraveghere a pieței de la Chișinău.

Astfel, pe fondul stagnării pieței de asigurări, per ansamblu, la 232 mil. MDL, ponderea primelor brute subscrise prin intermediul brokerilor de asigurare s-a majorat cu circa două puncte procentuale, de la aproximativ 27% în T1 2012 la puțin peste 29 procente în martie a.c. Totodată, valoarea veniturilor companiilor de brokeraj a totalizat 19,9 mil. MDL (1,5 mil. euro), dintre care 95% – comisioane din prime intermediare, respectiv 5% – alte venituri din activitatea de intermediere.

Potrivit datelor CNPF, portofoliul pieței de brokeraj a fost format în proporție de 6,9% din asigurări de viață, respectiv 93,1% din asigurări generale – dintre care: 32,1% – CASCO, 28,7% – Carte Verde, 17,8% – RCA, 6% – property, 3,1% – sănătate și 1,1% – răspundere civilă.

Pentru primele trei luni ale anului curent, un număr de 71 companii de brokeraj (dintr-un total de 79) au raportat activitate de intermediere, față de 65 în T1 2012. După criteriul volumului de prime intermediare, cele mai mari societăți de profil au fost PRODEVIZ (11,1% cota de piață), euroOLIFE Broker și PARTENER Broker (câte 5,9% fiecare). Top 5 a fost completat de CON-SASIG-SERVICE (4,5%) și GENERAL Broker (4,2%), primele cinci societăți generând circa o treime din totalul pieței (31,5%).

În perioada menționată, au fost retrase licențele de activitate pentru 2 brokeri de asigurare – EXTRAASIG și STARASIG-BROKER DE ASIGURARE.

www.xprimm.md

Revista “Monitorul fiscal FISC.md” și-a lansat versiunea electronică

Publicația periodică „Monitorul Fiscal FISC.md” s-a extins și a lansat versiunea electronică a revistei. Despre aceasta s-a anunțat la o conferință de presă, organizată la Inspectoratul Fiscal Principal de Stat (IFPS), relatează MOLDPRES.

Potrivit șefului IFPS, Ion Prisăcaru, versiunea electronică a revistei va deveni o platformă de comunicare, un instrument pentru a promova în masă cultura fiscală. „Am dori ca prin intermediul acestui portal să putem explica cetățenilor R. Moldova ce înseamnă de fapt impozitul, care este metoda de colectare și menirea acestuia în funcționarea statului. În același timp, tindem să promovăm cultura de achitare a impozitelor și în rândurile tinerei generații”, a menționat Prisăcaru.

La rândul său, Vitalie Cocean, administratorul Întreprinderii de Stat „Fiscservinform” a relatat despre structura, design-ul și funcționalitatea paginii web: www.monitorul.fisc.md.

Conform lui Cocean, versiunea electronică a “Monitorului fiscal FISC.md” pune începutul unei rețele permanente într-un spațiu nelimitat și creează oportunități extinse pentru comunicare și schimb de informații dintre serviciul fiscal și contribuabil, contribuabil și contribuabil, contribuabili și administrația publică. „Amplificarea funcțională a produsului înseamnă că în aceleași condiții și cu aceleași costuri de abonament cititorii vor primi un volum mai amplu de informații și peste 40 de servicii electronice de socializare noi inserate pe pagina de internet”, a precizat Cocean.

Portalul electronic al revistei “Monitorul fiscal FISC.md” poate fi abonat. Abonații variantei tipărite pentru anul 2013 primesc automat acces la arhiva revistei incluse pe

site-ul publicației începând cu anul 2011. Costul abonamentului la varianta electronică va fi de aproape două ori mai mic față de revista pe suport de hârtie și nu va depăși 300 de lei pe an.

Remitențele din Rusia în Moldova au crescut cu 14%

Volumul transferurilor bănești din Rusia în Republica Moldova, în trimestrul I al anului 2013, a totalizat 244 milioane de dolari sau cu 14% mai mult, comparativ cu perioada similară a anului precedent. Potrivit informației acordate NOI.md de surse din cadrul Băncii Centrale a Rusiei, suma medie a unui transfer bănesc din Rusia în Moldova, în ianuarie-martie 2013, a constituit 409 dolari sau cu 22 dolari mai puțin față de aceeași perioadă a anului 2012.

Potrivit datelor Băncii Centrale a Rusiei, volumul remitențelor din Rusia în Moldova efectuate prin intermediul sistemelor de transfer de bani, în trimestrul I al anului 2013, a atins 240 mil. dolari, cu 30 mil. dolari (14,3%) mai mult decât în aceeași perioadă a anului precedent. Suma medie a unui transfer prin intermediul sistemelor de transfer rapid, în ianuarie-martie 2013, a constituit 404 dolari sau cu 19 dolari mai puțin, comparativ cu perioada similară a anului 2012.

De menționat că, în anul 2012, volumul remitențelor din Rusia în Moldova a însumat 1 mld. 198 mil. dolari sau cu 103 mil. dolari (9,4%) mai mult, comparativ cu anul 2011. În anul 2012, Moldova a ocupat locul șase printre țările CSI la capitolul remitențe din Rusia prin sisteme de transfer de bani după Uzbekistan (5 mld. 668 mil. dolari), Tadjikistan (3 mld. 634 mil. dolari), Ucraina (2 mld. 683 mil. dolari), Kîrgîzstan (1 mld. 837 mil. dolari) și Armenia (1 mld. 449 mil. dolari).

noi.md

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Iurie FILIP,

Elena VASILACHE, Eugeniu VIȚU,

Zoia TULBURE, Nadejda FILIP.

REDACTOR-ȘEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT:

Tatiana SOLONARI

Tel.: /373 22/ 229-335

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor

anuale: capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

CONT BANCAR: 225139437,

c/f 1003600114204,

BC “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”, SA.,

fil.11, Chișinău, BIC EXMMMD22436

În ziar au fost utilizate știrile agenției

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în “Capital Market” reflectă punctul

de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide

cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se

permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia PRAG 3

Cât scot moldovenii din buzunar pentru alimente, în comparație cu alte state europene?

În Republica Moldova, veniturile populației sunt de câteva ori mai mici față de cele ale europenilor, iar cheltuielile pentru alimente se ridică la aproape jumătate din veniturile lunare ale populației, în timp ce media europeană este de 61%.

Potrivit datelor BNS, cheltuielile medii lunare de consum ale populației în trimestrul I 2013 au constituit în medie 1656,1 lei pentru o persoană, fiind în creștere față de aceeași perioadă a anului precedent cu 9,6%. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum), populația a cheltuit în medie cu 5% mai mult comparativ cu trimestrul I 2012.

Cea mai mare parte a cheltuielilor este destinată tradițional necesarului de consum alimentară – 43,4%.

Pentru comparație, după cum arată datele Eurostat, Danemarca are cele mai mari cheltuieli pentru alimente, de 143%, urmată de Suedia – 124%, Austria – 120%, Finlanda – 119%, Irlanda – 118% și Luxemburg cu 116%. Cele mai puține cheltuieli pentru mâncare le au cetățenii Lituaniei – 77%, Bulgariei – 68%, României 67% și Poloniei – 61%.

În mediul urban din Republica Moldova, pentru asigurarea consumului de produse alimentare, populația a alocat 41,0% din cheltuielile lunare de consum (40,6% în trimestrul I 2012), iar la sate – 45,9% (47,3%). Populația urbană a cheltuit mai mult pentru întreținerea locuinței (19,9% față de 16,7% în mediul rural), transport (5,7% față de 3,4%), servicii de comunicații (4,8% față de 4,2%), servicii de agrement (1,8% față de 0,8%) și pentru hoteluri, cafenele și restaurante (3,0% față de 0,6%).

În structura cheltuielilor totale de consum ale populației, predomină cheltuielile bănești – 89,9%, celor în natură le revine respectiv 10,1%. În gospodăriile urbane, cheltuielile în natură constituie 3,5% din total cheltuieli de consum, de regulă acestea fiind cazurile consumului de produse

alimentare primite gratis din afara gospodăriei (rude, ajutor social), iar în cazul gospodăriilor rurale, 17,1% din cheltuieli reprezintă consumul produselor obținute din activitatea individuală agricolă.

VENITURILE POPULAȚIEI, ÎNJUMĂTĂȚITE DE INFLAȚIE

În primul trimestru din 2013, veniturile disponibile ale populației au constituit în medie 1559,8 lei pentru o persoană pe lună, fiind în creștere cu 8,5% față de aceeași perioadă a anului precedent. În termeni reali (cu ajustarea la indicele prețurilor de consum) veniturile populației au înregistrat o creștere de 3,9%.

Plățile salariale reprezintă cea mai importantă sursă de venit, 42,5% din veniturile totale disponibile, contribuția acestora fiind în descreștere față de trimestrul I 2012 cu 1,4 puncte procentuale.

În trimestrul I 2013, prestațiile sociale au contribuit la formarea veniturilor gospodăriilor în proporție de 19,4% sau cu un punct procentual mai mult față de aceeași perioadă a anului precedent.

Veniturile obținute din activitățile pe cont propriu reprezintă 15,5% din veniturile populației, inclusiv 9,1% sunt veniturile din activitatea individuală agricolă, iar 6,4% – veniturile din activitatea individuală non-agricolă.

Transferurile bănești din afara țării rămân a fi o sursă importantă pentru bugetul gospodăriilor. În medie, acestea reprezintă 16,6% din total venituri, iar contribuția acestora este cu 1,1 puncte procentuale mai mare față de aceeași perioadă a anului precedent.

CEA MAI MARE PARTE A POPULAȚIEI TRĂIEȘTE ÎN MEDIE CŪ 60 DE LEI PE ZI

Potrivit datelor Băncii Mondiale, 61% din populația Republicii Moldova trăiește cu 60 de lei pe zi, iar 22% din cetățeni trăiesc cu 31,35 de lei pe zi.

În ceea ce privește distribuția veniturilor în consum, 45,27% din populația țării face parte din clasa medie, 21,73% din populație trăiește sub veniturile populației din clasa medie, 15,35% sunt la limita veniturilor utilizate pentru consum, iar 6,77% din populația Republicii Moldova trăiește foarte sărac.

Potrivit ultimului barometru al opiniei publice, peste jumătate dintre respondenți nu sunt mulțumiți de situația economică actuală din Republica Moldova – 76% au menționat că nu sunt mulțumiți de aceasta, ceea ce este cu 10 p. p. mai mult decât în cadrul studiului precedent. 16% au indicat că sunt nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

În general, populația nu este mulțumită de felul în care trăiește – 23% au indicat că nu sunt nici mulțumiți,

nici nemulțumiți, încă 52% nu sunt mulțumiți (ceea ce este cu 4 p. p. mai mult decât în cercetarea precedentă). În cazul aprecierii propriei vieți, se observă o tendință similară cazului când respondenții au fost rugați să aprecieze așteptările față de viața economică a țării. Astfel, ei au încredere că viața lor se va schimba spre bine peste un an (24%), în timp ce viața în prezent este aproximativ la fel ca și cea de acum un an pentru 47%, pentru alți 30% ea este mai proastă și pentru 9% – e cu mult mai proastă.

“34% au indicat că banii nu le ajung nici pentru strictul necesar, încă 41% au menționat că le ajunge doar pentru strictul necesar (abaterile față de situația înregistrată în sondajul precedent nu depășesc 1 p. p. în cazul fiecărui dintre aceste 2 răspunsuri). 17% au afirmat că le ajung veniturile pentru un trai decent, dar nu își pot permite procurarea unor bunuri mai scumpe. Cetățenii utilizează banii de care dispun pentru consum. Astfel, 71% au indicat că nu au mijloace financiare pentru a le investi, încă 7%

au unele economii, dar le țin pentru “zile negre”, alte 7% nu au economii, deoarece deja le-au investit, 3% se tem să investească economiile de care dispun, câte 1% au economii și intenționează să le investească și au economii, însă nu știu unde să le investească”, potrivit Barometrului Opiniei Publice.

REMITENȚELE CONSTITUIE UN “COLAC DE SALVARE”

Experții susțin că remitențele au o influență considerabilă în stimularea consumului din Republica Moldova în condițiile în care acestea se ridică anual la peste 1 miliard USD. Iar cea mai mare parte a acestora, circa 90%, sunt concentrate în consum, ceea ce reduce nivelul sărăciei din țară. Or, cu veniturile din salarii, nivelul sărăciei din Republica Moldova în condițiile în care acestea se ridică anual la peste 1 miliard USD. Iar cea mai mare parte a salariilor nu acoperă minimul de existență, ce constituie în medie 1500 de lei.

De exemplu, doar în luna mai curent, transferurile din străinătate în favoarea persoanelor fizice au constituit 128,30 mil. USD și s-au redus cu 0,73 mil. USD față de aceeași lună a anului precedent.

Deși, la nivel declarativ, autoritățile spun că remitențele trebuie orientate în investiții, deocamdată lucrurile nu se mișcă, în condițiile în care mediul de business autohton este mai puțin prietenos. Iar pentru a evita riscurile, cea mai mare parte a banilor sunt orientați spre consum sau achiziția imobilelor, care ulterior să fie date în chirie.

Totodată, experții susțin că deși remitențele reprezintă un risc pentru economia fragilă a Republicii Moldova, acestea vor continua să vină în țară deoarece aici stau ruiele celor care muncesc în străinătate.

Victor URSU

Întreprinderile Mici și Mijlocii necesită o susținere mai mare

Despre importanța acestor entități economice se vorbește mereu, autoritățile acordându-le o atenție constantă, cel puțin la nivel declarativ. Recent, Centrul Analitic Expert-Grup, în colaborare cu ADEPT au lansat studiul “Integrarea europeană: un pas înainte și doi înapoi?” Lucrarea este un raport de monitorizare a progresului în implementarea planului de acțiuni Uniunea Europeană – Republica Moldova pentru 2005-2012.

Potrivit raportului, dezvoltarea rurală și regională, inclusiv IMM din aceste regiuni, au atins un progres modest (2,5 puncte din 5 max.). La capitolul promovării IMM-urilor în regiuni și mediul rural, începând cu anul 2006 au fost adoptate trei documente strategice, al căror impact nu a fost evaluat în mod adecvat. Primele două nu au ținut în mod specific dezvoltarea IMM-urilor în regiuni și spațiul rural, abia cel adoptat în 2012 asumându-și o prioritate specifică în acest sens și formulând instrumente de implementare. Totuși, asistența politicilor de suport suferă din cauza faptului că programele de stat de suport al IMM-urilor sunt puțin cunoscute în rândul potențialilor beneficiari, infrastructura regională și locală de suport a businessului este practic absentă și persistă bariere administrative, generatoare de corupție și aranjamente anti-competitive, se mai arată în raport.

Astfel, experții recomandă de acordare prioritate proiectelor cu potențial de generare, atragere sau încurajare a investițiilor private. Politicile trebuie să pună accent pe dezvoltarea unor

afaceri inovatoare, orientate spre export, care ar valorifica resursele agricole și, în același timp, nu ar solicita forță de muncă de calificare foarte înaltă.

În același context, experții Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, care au susținut Ministerul Economiei la elaborarea strategiei naționale privind dezvoltarea micului business, consideră că în R. Moldova lipsesc serviciile de consultanță, aceștia susțin că Guvernul ar trebui să reglementeze acest proces și pe piață să apară noi servicii bancare destinate IMM-urilor.

Iulia Iabanji, directorul Organizației pentru Dezvoltarea IMM (ODIMM) precizează că pe parcursul anului precedent, circa 300 de persoane au beneficiat de suport prin intermediul proiectelor derulate de ODIMM, cum ar fi PARE I+I sau PNAET. Cele mai multe IMM-uri activează în domeniul serviciilor și al agriculturii.

Valentina Veverița, Director al Direcției po-

litici de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii din cadrul Ministerului Economiei a enumerat principalele programe de suport al sectorului, finanțate de stat și/sau de partenerii de dezvoltare internaționali: Programul Național de Abilitare Economică a Tinerilor (PNAET), Programul-pilot de atragere a re-

mitențelor în economie (PARE I+I), Programul de Susținere și Dezvoltare a Sectorului IMM finanțat de Guvernul Japoniei, Proiectul Ameliorarea competitivității, Fondul de garantare a Creditelor gestionat de Organizația pentru Dezvoltarea IMM-urilor, Proiectul SMERDA pentru Dezvoltarea IMM în Localitățile Rurale, precum și liniile de creditare ale instituțiilor financiare internaționale/ sau acordate în cadrul unor programe internaționale.

Sectorul IMM, conform ultimelor date oferite de Biroul Național de Statistică, deține 97,7% din totalul întreprinderilor, asigurând locuri de muncă pentru 56,2% din forța de muncă din țară și are o contribuție de 28,3% în PIB. Deși cadrul legislativ național este extins și nu reprezintă un obstacol pentru accesul la finanțare, totuși, finanțele rămân a fi principala barieră împinată de către IMM-uri în activitatea lor, contrar dezvoltării sistemului bancar, de scheme de garantare a creditelor și a biroului istoriilor de credit. Printre problemele identi-

cate în accesul la finanțare se enumeră: dobânzile înalte ale creditelor și volatilitatea acestora, lipsa resurselor financiare pe termen lung, lipsa și lichiditatea scăzută a gajului, procedurile lungi de exercitare a dreptului de gaj, lipsa tehnologiilor bancare adecvate pentru creditarea IMM-urilor, calitatea proiectelor propuse spre finanțare, infrastructura de afaceri slab dezvoltată, lipsa de pe piața financiară a companiilor cu capital de risc.

Piața de capital reprezintă o altă alternativă de finanțare, oferind IMM-urilor posibilitatea de a atrage investiții pe termen lung prin intermediul emisiunilor de acțiuni și obligațiuni. Incapacitatea pieței de capital de a constitui o sursă importantă de finanțare a IMM-urilor se datorează mai multor factori, printre care: lipsa de capital autohton ce poate fi implicat pe piața de capital; performanța redusă în atragerea investițiilor; atitudinea reținută a capitalului străin față de investițiile naționale de portofoliu; interesul redus al populației față de tranzacțiile cu valori mobiliare; penetrarea slabă pe piața a capitalului străin; nivelul ridicat al ratelor la dobânzile bancare comparativ cu beneficiile oferite de piața de capital.

Oferta redusă de fonduri, pe piața de capital, este cauzată și de faptul că economiile populației nu sunt încurajate a fi investite în aceasta, din cauza dobânzilor ridicate din sectorul bancar, dar și neîncrederii în mecanismele și instituțiile pieței de capital.

În prezent, investirea în imobile sau alte bunuri patrimoniale este o alternativă mai atractivă decât investirea în titluri financiare. Prin urmare, una dintre problemele principale ale sectorului IMM autohton este identificarea surselor alternative de finanțare netraditională, o pondere însemnată deținând-o asistența financiară externă.

Cristina MIRON

Argentina a introdus o metodă legală de a spăla bani

Banca națională a Argentinei a introdus de la începutul lunii iulie un instrument financiar care este eliberat cetățenilor în schimbul dolarilor americani nedeclarați într-o încercare a guvernului de a introduce în economie „banii murdari”, scrie site-ul agenției americane Atlantic Media, qz.com.

Instrumentul introdus de autoritățile de la Buenos Aires, având acoperire din partea băncii centrale, constă într-o bucată mică bucată de hârtie verde denumită „Certificate of Deposit for Investment”, sau Cedin pe scurt. Certificatul permite oricărei persoane ce deține dolari introduși ilegal în țară să îi valorifice investind în imobiliare, unul dintre cele mai favorite sectoare ale economiei argentinene.

Deținerea sau cheltuirea de dolari americani nedeclarați pe teritoriul Argentinei era interzisă până în 2011, perioadă în care președintele Cristina Fernández de Kirchner a redus folosirea monedei americane pentru a

tempera inflația. Pe măsură ce inflația a crescut și oamenii și-au pierdut încrederea în sistemul financiar al țării, argentinienii s-au orientat spre valuta americană, inundând economia cu dolari. Cedin este una dintre cele mai recente măsuri ale guvernului, dintr-un set de 30 de până acum de a împiedica intrările masive de dolari în sistemul financiar. Rezerva actuală de dolari americani nedeclarați din Argentina este estimată la 160 de miliarde.

Probabil că o bună parte din valuta americană nedeclarată din Argentina este deținută de către traficanți de droguri, contrabandiști și persoane din cercuri de crimă

organizată, activități în escaladare în regiune.

„Ei speră ca certificatele Cedin să aibe un efect de spălare a banilor ilegali – bani ai grupurilor infracționale”, a spus Robert Shapiro, co-fondator al unei firme de consultanță.

Ministrul economiei din Argentina, Hernán Lorenzino, a spus în luna mai, cu ocazia anunțării certificatelor Cedin, că speră ca persoanele care dețin economii în dolari nedeclarați să îi investească în instrumente transparente și legale care le va proteja economiile și care vor susține, în același timp, sectorul imobiliar.

Fostul guvernator al băncii centrale, Hernán Lacunza, crede că certificatele Cedin vor deveni o „evasi-monedă”.

Rezerva valutară a băncii naționale s-a diminuat abrupt în ultimii ani. În primul semestru, rezerva a scăzut cu 7%, însumând 2,84 miliarde de dolari.

Televiziunile din Japonia au făcut front comun împotriva producătorilor de televizoare conectate la Internet

Posturile de televiziune private japoneze au refuzat să difuzeze o reclamă a companiei Panasonic pentru un televizor care transmite imagini de pe internet, a anunțat, luni, acest grup japonez de produse electronice, victimă a temerilor legate de scăderea audiențelor, informează AFP.

Refuzul care a vizat reclama grupului Panasonic este unul singular, însă el ilustrează, potrivit specialiștilor din mass-media, dificultățile cu care se confruntă radiodifuzorii în fața concurenței reprezentate de internet.

Radiodifuzorii au argumentat spunând că acea reclamă ar putea întreține confuzia, în mintea telespectatorilor, în ceea ce privește rolul unui televizor.

Potrivit articolului publicat de AFP, marile posturi TV nipone nu doresc să contribuie la promovarea televizoarelor care permit telespectatorilor să navigheze în mod liber pe internet, inclusiv pentru a viziona videoclipuri pe care pot să le aleagă ei înșiși, în detrimentul programelor difuzate de televiziuni, alcătuite cu menirea de a atrage un public larg și advertiseri.

Panasonic a reacționat cu rapiditate, publicând un scurt comunicat de presă: „IPTV – sau televiziunea via internet – propune o nouă gamă de servicii și noi ne aflăm în negocieri pentru a fi editate noi reguli de difuzare”.

În prezent, există „un ghid de bune practici”, potrivit căruia imaginile care prezintă un ecran de televiziune și care sunt difuzate la televiziune trebuie să arate imagini de televiziune. Reclama propusă de Panasonic ar contraveni astfel acestei reguli sectoriale.

Reclama refuzată de posturile japoneze este însă vizibilă pe site-ul YouTube, unde internauții au criticat cu asprime atitudinea radiodifuzorilor.

Posturile de televiziune, în cea mai mare parte private, rămân foarte puternice în Japonia, însă au început să se teamă că internetul ar putea să le afecteze afacerile. Posturile de televiziune japoneze din domeniul public nu difuzează reclame.

China și Elveția au semnat un acord de liber schimb

China și Elveția au semnat sâmbătă la Beijing un acord de liber schimb, al doilea de acest fel încheiat de guvernul chinez cu o țară europeană, după cel semnat în luna aprilie cu Islanda, evenimentul având loc în contextul disputei comerciale dintre China și Uniunea Europeană, relatează AFP.

Ministrul elvețian al economiei, Johann Schneider-Ammann, a subliniat importanța vastei piețe interne chineze și potențialul de creștere al acesteia, acest acord oferind Elveției perspective comerciale solide în afara Europei după severa criză care a marcat zona euro în ultimii ani. El a insistat și asupra protecției împotriva riscurilor financiare pe care acordul o oferă.

China este al treilea partener comercial al Elveției, după Uniunea Europeană și SUA, schimburile comerciale dintre cele două țări ridicându-se anul trecut la 26,3 miliarde de dolari, din care 22,8 miliarde reprezintă exporturile Elveției în China. Astfel, Elveția este una dintre puținele țări occidentale care au o balanță comercială excedentară în relațiile cu China.

Semnarea acestui acord survine în timp ce relațiile dintre China și UE sunt tensionate de un conflict comercial. Comisia Europeană a anunțat la începutul lui iunie că va impune taxe provizorii asupra panourilor solare chineze, iar Beijingul a replicat lansând o anchetă antidumping asupra vinurilor importate din Uniunea Europeană. Negocierile bilaterale pentru soluționarea acestui diferend nu au condus până în prezent la niciun rezultat

Pagină realizată de Olga GORCEAC

O nouă tehnologie în publicitate: aveți grijă de ce vă sprijiniți, ar putea să vă facă să cumpărați ceva!

O firmă din Germania propune o nouă metodă de promovare a mesajelor publicitare, prin intermediul vibrațiilor transmise prin ferestrele de tren, care generează un mesaj audio în urechea internă a receptorului, scrie BBC.

Ideea presupune utilizarea structurii osoase pentru transmiterea mesajelor auditive, o tehnologie care emite semnale audio către urechea internă a receptorului, sub formă de vibrații, și a fost dezvoltată de biroul din Germania al agenției de publicitate BBDO, pentru compania de cablu Sky Deutschland.

Un clip de promovare a metodei difuzat la Cannes și postat și pe Internet a atras deja mai multe critici referitoare la încălcarea intimității.

Campania Fereastra Vorbitoare dezvoltată de BBDO ilustrează mai mulți pasageri dintr-un tren din Germania care după ce își sprijină capul să adoarmă pe fereastra trenului sunt surprinși să audă un mesaj publicitar care îi îndeamnă să descarce aplicația de mobil Sky Go.

„Pasagerii oboseți își sprijină adesea capul de fereastra trenului. Deodată, ei aud o voce în interior care vorbește cu ei. Nimeni altcineva nu poate auzi acest mesaj”, se arată în descrierea reclamei.

Tehnologia a mai fost folosită anterior în aparatele auditive, căștile subacvatică pentru înotători și gadgeturile folosite de magicieni pentru a păcăli publicul cu inserarea unor mesaje în capul lor.

Mirajul afacerilor cu un singur angajat: cum poti ajunge la câștiguri de milioane

Pentru majoritatea celor care încep o afacere proprie, câștigul nu apare peste noapte. În 2011, în Statele Unite existau 22,5 milioane de business-uri cu un singur angajat. Veniturile anuale nu depășeau 44.000 de dolari. În schimb, modelul de business al unei afaceri cu un singur angajat poate fi deosebit de avantajos și cifrele vin să susțină acest lucru, scrie Forbes.

- 1,6 milioane de proprietari aveau vânzări cuprinse între 100.000 și 250.000 de dolari

- 484.479 de afaceri cu un singur angajat generau vânzări cuprinse între 249.000 și 500.000 de dolari

- 209.415 de afaceri au raportat vânzări cuprinse între 500.000 și 1 mil. dolari

- 26.744 de afaceri aveau vânzări cuprinse între 1 mil. și 2,5 mil. dolari

- 1.723 de afaceri vindeau anual de 2,5 mil. dolari până la 5 mil. dolari

- 368 de afaceri depășiseră pragul de 5 mil. dolari.

Dintre cele 368 de afaceri care aveau un singur angajat (proprietarul business-ului) și depășiseră pragul de 5 mil. dolari, cele mai multe (317) activau în sectorul finanțelor și asigurărilor, 45 își desfășurau activitatea în artă și divertisment, iar 4 erau prezente în sectorul comerțului.

În cazul afacerilor care generează vânzări între 2,5 mil. dolari și 5 mil. dolari, cele mai multe activează în retail (494), urmate de firmele din domeniul științific și tehnologie (328).

În ceea ce privește business-urile cu afaceri între 500.000 și 1 mil. dolari, majoritatea erau prezente în sectorul imobiliar și leasing (81.936), urmate de construcții (27.013).

Dacă țintești afaceri de 250.000 până la 500.000 de dolari, prima opțiune ar trebui să fie imobiliarele, unde există cele mai multe afaceri cu un singur angajat (147.146), domeniu urmat de construcții (63.945) și știință (59.578).

Tehnologia actuală îi ajută pe cei mai mulți antreprenori să genereze vânzări record, lucru puțin realizabil în lipsa Internetului. De exemplu, un magazin cu haine pentru copii deschis de o angajată aflată în concediu de maternitate pe o platformă de tipul Amazon poate deveni o afacere globală cu venituri în creștere permanentă.

Creșterea numărului de afaceri cu un singur angajat va continua și în anii următori, potrivit Census Bureau din SUA. Veniturile totale ale acestor microafaceri au crescut în 2011 la 989 mld. dolari, un avans de 4,1% față de 2010.

România: Rata creditelor neperformante a depășit pragul de 20%

Numărul restanțierilor – persoane fizice – la bănci și IFN-uri a crescut în luna mai cu 2,79%, față de aprilie 2013, ajungând la 735.500, potrivit datelor Băncii Naționale a României (BNR).

Numărul este mai mare cu 20.031 persoane, față de luna precedentă, și cu 9.119 mai mic decât nivelul din mai 2012.

În ceea ce privește numărul restanțelor, acesta ajungea la 1.012.649, cu 29.662 mai mare, (3,01%) decât nivelul din aprilie 2013 și cu 4.139 peste nivelul din mai 2012.

Potrivit datelor BNR, valoarea totală a restanțelor a crescut, în mai, cu 3,21% față de luna aprilie, la peste 10,232 miliarde lei. Din totalul restanțelor, peste 7,333 miliarde lei aveau întârziere de peste 90 de zile.

De asemenea, din cele circa 10,232 miliarde lei, peste 4,215 miliarde lei erau restanțe în euro, 3,855 miliarde în lei, 2,129 miliarde lei în alte valute și circa 32,2 milioane lei în dolari SUA.

Rata creditelor neperformante a ajuns la 20,19% în luna mai, în creștere cu 0,73 puncte procentuale față de luna precedentă. În luna aprilie rata creditelor neperformante se ridica la 19,46%, iar în luna mai 2012 la 16,67%.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața bursieră (Perioada 1-5 iulie 2013)

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
01.07.13 11:45	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	65	325,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,01	10,00
01.07.13 11:45	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	65	325,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,01	10,00
01.07.13 11:45	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	430	2150,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,04	10,00
01.07.13 11:45	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	261	1305,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,02	10,00
01.07.13 11:46	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	328	1640,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,03	10,00
01.07.13 11:46	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	69	345,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,01	10,00
01.07.13 11:46	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	205	1025,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,02	10,00
01.07.13 11:46	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	444	2220,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,04	10,00
01.07.13 11:46	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	525	2625,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,05	10,00
01.07.13 11:47	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	187	935,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,02	10,00
01.07.13 11:47	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	532	2660,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,05	10,00
01.07.13 11:47	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	649	3245,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,06	10,00
01.07.13 11:47	MD14SOGU1007	SA"PROMSTROI - GRUP"	5,00	79	395,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	1147129	0,01	10,00
02.07.13 14:31	MD14CMFT1001	SA"COMFORT"	2,00	657	1314,00	Vinzare Cumparare	25550	2,57	10,00
02.07.13 14:31	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	186	5354,94	Vinzare Cumparare	261164	0,07	50,00
02.07.13 14:31	MD14LUSM1002	SA "LUSMECON"	28,79	198	5700,42	Vinzare Cumparare	261164	0,08	50,00
03.07.13 12:23	MD14SCOM1001	SA "UNIVERSCOM"	40,00	4700	188000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UNIC	475544	0,99	10,00
04.07.13 14:31	MD14SUCS1007	SA "SUCCES"	3,50	11100	38850,00	Vinzare Cumparare	735000	1,51	10,00
04.07.13 14:31	MD14VATR1008	SA "VATRA & CO"	1,50	5000	7500,00	Vinzare Cumparare	76268	6,56	1,00
TOTAL				25680	265914,36				

Statistica tranzacțiilor extrabursiere pentru perioada 24.06.2013-28.06.2013 Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. AGROPROD S.A., BĂLȚI	MD14PROD1008	1	3	8957	8957	0,21
2. BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.26, OR. CANTEMIR	MD14ANSP1001	40	2	10	200	0,1
3. FABRICA DE PÂINE S.A., ORHEI	MD14FDPO1002	10	3	373	746	0,28
4. AMELIORATOR-23 S.A., HÎNCEȘTI	MD14AMEL1002	43	2	92	460	0,15
5. MACON S.A., CHIȘINĂU	MD14MACN1002	5	4	3850	19250	0,09
6. FURNIZORUL ABA S.A., CHIȘINĂU	MD14FURN1000	35	1	15	8	0
7. PRESUDOR, CHIȘINĂU	MD14PDSR1004	23	1	80	2287	0,02
8. ZORILE, MUN. CHIȘINĂU	MD14ZORI1001	18	5	1960	139709	0,04
Total			21	15337	171617	

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. BUSUIOC, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUSU1004	25	1	77	1925	0,21
2. FABRICA DE CONFECȚII "IONEL" S.A., CHIȘINĂU	MD14NELI1003	2	1	166	332	0
3. INTERPARES PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	1	382	382	0
4. AQVA-PRUT S.A., CAHUL	MD14AQUA1001	9	1	18	162	0,01
5. DAAC Hermes grup, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	3	2016	2016	0
6. F.I.N.N. MOLD-INVEST	MD14OLDI1003	-	1	1032	1032	0,01
7. INTERIOR S.A., CHIȘINĂU	MD14INTR1000	10	4	136	1360	0,16
8. TIREX-PETROL Î.M., CHIȘINĂU	MD14TIRP1008	6	1	425	2550	0
9. AGROINDPROIECT S.A., CHIȘINĂU	MD14IECT1008	10	3	979	146850	1,18
10. BICOTRA S.A., CHIȘINĂU	MD14BICO1006	20	1	200	4000	0,63
11. ZORILE, MUN. CHIȘINĂU	MD14ZORI1001	18	1	60	1080	0
Total			18	5491	161689	

Tipul tranzacției: Donație

Denumirea emitentului	Numarul inregistrarii de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1. FILOMELA S.A., CHIȘINĂU	MD14FELA1001	10	3	14	140	0,05
2. CA-2811 S.A., ORHEI	MD14COLN1007	10	2	351	3563	0,33
3. CA-2830 S.A., ORHEI	MD14CACA1009	15	8	43152	64728	13,62
Total			13	43517	68431	

PLANUL DE NEGOCIERI sesiunea bursieră din 10 Iulie 2013

Nr. d/o	Nr. cererii de vânzare	Emitentul valorilor mobiliare	IDNO emitentului	Numărul înregistrării de stat al valorilor mobiliare, ISIN	Numărul valorilor mobiliare în pachet, unități	Prețul pentru o unitate, lei	Valoarea totală a pachetului, lei	% din volumul emisiei	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Data depunerii cererii	Data începerii licitației	Termenul de valabilitate al cererii	Descrierea Detalii
1	147	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	100260003778	MD14AGIB1008	68	1 100,00	74 800,00	0,01	200,00	14.06.2013	28.06.2013	11.07.2013	Unitatea administrativ-teritoriala(primarie)
2	170	SA "LEMNAR"	1003600055822	MD14LEMN1007	40 450	9,00	364 050,00	9,21	15,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
3	171	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	1002600035719	MD14BSOC1004	204	202,50	41 310,00	0,02	100,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
4	172	SA "AVICOLA - VADUL - LUI - VODA"	1003600079903	MD14AVAD1005	139 000	0,81	112 590,00	1,49	1,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
5	173	SA "FABRICA DE UNT DIN TARACLIA"	1003610000708	MD14DEUN1007	9 535	5,67	54 063,45	2,75	20,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
6	174	IM "CIUMAI" SA	1002600007950	MD14CIUA1009	1 398	60,75	84 928,50	0,82	100,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
7	175	SA "IAHNI"	1002611002702	MD14IAHN1003	2 271	5,67	12 876,57	0,18	10,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
8	176	SA "COMBINATUL DE VINURI DIN TARACLIA"	1003610001336	MD14COVI1002	36 224	16,20	586 828,80	2,23	10,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
9	177	SA "TRANSSTROI"	1003610000731	MD14TRAN1008	1 226	8,10	9 930,60	0,99	10,00	02.07.2013	05.07.2013	18.07.2013	
10	179	SA "FLOARE - CARPET"	1003600088549	MD14CARP1005	1 023 070	28,00	28 645 960,00	16,81	10,00	03.07.2013	08.07.2013	19.07.2013	
11	182	SA "FRATIE - 94"	1003600029632	MD14FIER1007	137	10,00	1 370,00	0,96	10,00	09.07.2013	12.07.2013	15.07.2013	
12	183	SA "CARMEZ"	1003600002136	MD14RMEZ1007	3 818	8,00	30 544,00	0,18	10,00	09.07.2013	12.07.2013	25.07.2013	Unitatea administrativ-teritoriala(primarie)

MOLDINDCONBANK este lider în ratingul de siguranță a băncilor, după trimestrul I, 2013

Conform totalurilor trimestrului I, 2013 BC Moldindconbank S.A. este lider în ratingul de siguranță a băncilor c active de peste 3,5 mlrd. lei, publicat cu regularitate de către revista economico-financiară "Profit".

Potrivit agenției "INFOTAG" care citează publicația, sporindu-și nesemnificativ activele datorită completării portofoliului de credite (cu 5,57%), Moldindconbank a înregistrat un rezultat financiar aproape triplu comparativ cu cel din trimestrul IV, 2012.

Revista scrie că acest fapt i-a influențat rentabilitatea capitalului (ROE), de 25,17% în trimestrul I, 2013 comparativ cu 18,24% în trimestrul IV, 2012, și rentabilitatea activelor (ROA) – 3% și 2,34%, respectiv. Indicatorul de rating al băncii conform rezultatelor pe ianuarie-martie 2013 a crescut cu 31,93%.

"O tendință similară s-a atestat la bancă și în trimestrul I, 2012 – creșterea bruscă a beneficiului la începutul anului, apoi un declin lent în trimestrele următoare", se constată în rating.

Moldindconbank a redus cota creditelor neperformante în active (de la 4,84% la 4,63%), dar și aceasta a avut legătură cu sporirea activelor, pentru că valoarea absolută a creditelor neperformante, dimpotrivă, a crescut cu 0,82%.

BC Moldova Agroindbank S.A. A ocupat a doua poziție în rating, schimbând locul cu BC Victoriabank S.A. Care a înregistrat o micșorare nesemnificativă a indicatorului de rating (-7,86%). În condițiile unei schimbări ușoare a volumului portofoliului de credite, MAIB a îmbunătățit caracteristicile calitative ale acestuia: cota creditelor neperformante în active s-a redus de la 4,49% la 4,1%, iar în termeni absoluți volumul acestor credite în portofoliu s-a diminuat cu 2,72%.

"Scăderea rentabilității activelor este legat nu cu beneficiul pe care MAIB l-a obținut în trimestrul I, 2013 (de aproape 1,5 ori mai mare decât în trimestrul IV, 2012), dar cu creșterea activelor băncii (cu 6,59%)", subliniază revista.

BC Victoriabank S.A. Care s-a mutat pe rândul al treilea din rating, a admis oscilații bruște ale indicatorilor de rentabilitate: ROE de 12,06% în trimestrul I, 2013 față de 16,33% în trimestrul IV, 2012 și ROA – 1,72% și 2,4%. Totuși, banca dovedește un rezultat financiar stabil (în trimestrul I aceasta a obținut un beneficiu mai mare cu 12,5% decât în trimestrul IV 2012) și o îmbunătățire planificată a portofoliului de credite: volumul creditelor neperformante în portofoliul băncii s-a redus cu aproape 13%.

În grupul băncilor cu active de peste 3,5 mlrd. lei, Banca de Economii S.A. a ocupat locul al patrulea, înregistrând rezultate impresionante în trimestrul I (creșterea cu 93% a valorii sale de rating curente comparativ cu trimestrul IV, 2012). Aceasta i-a permis BEM să treacă de pe poziția a cincea pe a patra. În pofida indicatorilor de rentabilitate scăzuți, banca și-a sporit portofoliul de credite cu 9%, a scăpat de o parte din creditelor neperformante (valoarea absolută s-a redus cu 27%) și a înregistrat un rezultat financiar pozitiv. De menționat nivelul destul de înalt al activelor de lichiditate înaltă în bilanțul băncii, fapt nu tocmai benefic pentru eficiența utilizării resurselor.

BC Eximbank – Gruppo Veneto banca S.A. a ocupat poziția a cincea în acest grup de bănci. Emisiunea din trimestrul I, 2013 a influențat creșterea cu 32,36% a valorii de rating a băncii, ceea ce reprezintă al patrulea rezultat pe sistemul bancar. Banca a încheiat trimestrul I cu un rezultat financiar pozitiv, care a fost benefic pentru indicatorii de rentabilitate. În condițiile în care creditele au crescut cu 5,46%, cota creditelor neperformante a rămas neschimbată. După indicatorul relativ "cota creditelor neperformante în active" banca continuă să dețină poziția de lider (21,68%).

Administrația ZEL Bălți va crea un Centru de instruire tehnică după modelul german

Un Centru de instruire tehnică activă, situat în orașul Strășeni, va instrui anual peste o mie de muncitori calificați și circa 100 de manageri operaționali pentru companiile industriale rezidente ale Zonei Economice Libere Bălți, inclusiv sub-zona Strășeni, dar și pentru alte companii care vor dori să participe la noul sistem de instruire.

Centrul urmează a fi creat la inițiativa Ministerului Economiei, în parteneriat cu Universi-

tatea Tehnică din Ilmenau și Academia de meserii „Eisenach” din Germania, cu participarea Administrației ZEL Bălți și a companiilor ei rezidente, transmite MOLDPRES cu referire la Serviciul de informare și comunicare cu mass-media al ME.

Astăzi, în cadrul unei întreprinderi cu reprezentanții celor două instituții de învățământ din Germania, vicepremierul Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, a subliniat că instruirea specialiștilor în meseriile solicitate de piața muncii este o problemă foarte actuală, în special, în condițiile interesului sporit al investitorilor industriali de a delocaliza producția în Republica Moldova.

„Centrul de instruire din Strășeni va fi un proiect pilot și vrem să-l extindem și în alte regiuni ale țării. Totodată, acesta ar putea fi un prototip pentru reforma întregului sistem de educație vocațională din Moldova, inițiat de Ministerul Economiei și cel al Educației”, a declarat Valeriu Lazăr. El a remarcat că ME se va implica deplin în constituirea Centrului de instruire, oferind suport informațional, juridic și administrativ.

Potrivit lui Valeriu Lazăr, Centrul de instruire tehnică activă /CITA/ va îmbunătăți pregătirea și formarea tinerilor și a muncitorilor, totodată, va deservăra administrativ întreprinderile de serviciile de instruire a angajaților.

Marin Ciobanu, administratorul ZEL Bălți, a menționat că Centrul de instruire va avea și un cămin cu 25 de locuri. Evaluarea și certificarea absolvenților CITA ZEL „Bălți” va fi realizată de o comisie mixtă formată din membrii de la Universitatea Tehnică din Moldova, reprezentanți ai administrației companiilor rezidente în Zona respectivă și specialiști ai Ministerului Educației.

Wicher Slagter: Comerțul liber al Moldovei cu Uniunea Europeană (DCFTA) îi va spori schimburile comerciale cu Rusia

Între regimul de liber schimb al Republicii Moldova cu Uniunea Europeană (DCFTA) și relațiile comerciale intensificate ale Moldovei cu Rusia nu există contradicție, este de părere șeful secțiunii politice și economice a delegației UE în R. Moldova, Wicher Slagter.

Potrivit agenției "INFOTAG", la forumul "Procese moderne de integrare: experiență și perspective", la care participanții au discutat despre avantajele oferite de integrarea Moldovei în Uniunea Economică Eurasiatică, Slagter a estimat că DCFTA va determina creșterea volumului comerțului Republicii Moldova cu țările UE, dar și cu alte state, inclusiv Rusia.

"Și aceasta se va produce datorită creșterii competitivității. DCFTA va pregăti businessul moldovenesc și industria moldovenească pentru globalizare. DCFTA nu împiedică R. Moldova să încheie acorduri de liber schimb cu alte țări, inclusiv Rusia, atât timp cât acestea nu influențează schimburile comerciale libere dintre R. Moldova și UE. Relațiile comerciale puternice cu Rusia reprezintă un avantaj concurențial al Moldovei pentru comerțul cu UE. Cu cât relațiile comerciale ale Republicii Moldova cu Federația Rusă vor fi mai bune, cu atât mai mulți investitori străini ea va atrage. Moldova poate deveni o verigă de legătură între Europa de Est și cea de Vest", a opinat Wicher Slagter.

Referindu-se la Uniunea Vamală (UV) Rusia-Belarus-Kazakhstan, Slagter a afirmat că aderarea la UV nu corelează cu DCFTA. "UV va determina un tarif mai ridicat la comerțul exterior cu statele care nu sunt membre ale UV, ceea ce va conduce inevitabil la taxe mai mari și la scăderea volumelor de comerț cu UE", a precizat el.

Wicher Slagter a recunoscut faptul că Rusia este unul dintre cei mai importanți parteneri comerciali ai Moldovei pentru care menținerea și dezvoltarea relațiilor comerciale existente este foarte importantă.

"Acesta este unul dintre marile avantaje concurențiale ale Moldovei. Astfel, pentru R. Moldova este important să caute condiții comerciale noi cu Rusia, care să coreleze și să nu vină în contradicție cu regulile DCFTA. Va fi bine și pentru R. Moldova, și pentru UE, și pentru Federația Rusă, și pentru alte țări din CSI", a accentuat șeful secțiunii politice și economice a delegației Uniunii Europene în R. Moldova, Wicher Slagter.

BC "Moldova-Agroindbank" SA

anunță licitația privind achiziția, instalarea, deservirea și reparația climatizatoarelor și panourilor încălzitoare electrice pentru necesitățile băncii.

Data limită de depunere a scrisorii de intenție, documentelor de calificare și a ofertei este 19 iulie 2013, inclusiv, orele 17-00

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefoanele 022 44-40-78, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”

Adresa organizatorului – mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

BC "Moldova-Agroindbank" SA

anunță licitația privind achiziția, implementarea și mentenanța unei soluții automatizate de management a evenimentelor de securitate informațională (SIEM).

Data limită de depunere a scrisorii de intenție, documentelor de calificare și a ofertei este 26 iulie 2013, inclusiv, orele 17-00

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la telefoanele 022 44-40-78, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”

Adresa organizatorului – mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9, bir. 506.

CAPITAL Market

Împreună în lumea finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

Акционерное общество «АГРОСЕРВ»

Извещает своих акционеров о проведении общего собрания которое состоится 16 августа 2013 года по адресу Сынджерейский район село Новые Билычаны, Дом Культуры.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Отчет о работе совета А.О. «АГРОСЕРВ» за 2012год и основные направления работы на 2013 год;
2. Рассмотрение и утверждение финансового отчета за 2012 год;
3. Отчет ревизионной комиссии за 2012 год;
4. Утверждение нормативов распределения прибыли на 2013 год;
5. Разное.

Список акционеров имеющих право на участие в собрании составлен по состоянию на 09.07.2013 года.

С материалами повестки дня можно ознакомиться с 10.08.2013 года.

S.A. „FRAGMENTAR”

or. Cimișlia

Cu privire la petrecerea Adunării Generale a acționarilor S.A. „FRAGMENTAR” or. Cimișlia

Pe data de 10 august 2013, ora 12.00 se va petrece adunarea generală a acționarilor. Locul petrecerii or. Cimișlia, str. Decebal, 16.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă cu privire la activitatea economico-financiară a societății pe anul 2012.
2. Darea de seamă a comisiei de cenzori a societății.
3. Repartizarea profitului anual, inclusiv plata dividendelor pentru anul 2012, aprobarea planului repartizării profitului pe anul 2013.
4. Alegerea organelor de conducere și control al societății și aprobarea cuantumului retribuției muncii lor și remunerarea anuală.
5. Autentificarea semnăturilor a președintelui și secretarului adunării generale a acționarilor de către comisia de cenzori.

STIMAȚI ACȚIONARI

S.A. „MACARA”

În data de 27 mai 2013, în baza deciziei din 06 aprilie 2013 a Consiliului S.A. „MACARA”, a fost convocată Adunarea Generală ordinară Anuală a Acționarilor

În urma înregistrării acționarilor prezenți pentru petrecerea Adunării Generale ordinare Anuale a Acționarilor s-au înregistrat acționari ce dețin 37.857 acțiuni ordinare nominative emise de către S.A. „MACARA”, ce constituie 27,715%, dintre care:

- persoane fizice – 37.857 acțiuni ordinare nominative, ce constituie 27,715% din numărul total de acțiuni emise de către S.A. „MACARA” și 100% din numărul de acțiuni înregistrate la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor din 27 martie 2013.
- persoane juridice – O (zero) acțiuni ordinare nominative, ce constituie O (zero)% din numărul total de acțiuni emise de către S.A. „MACARA” și O (zero)% din numărul de acțiuni înregistrate la Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor din 27 martie 2013.

În conformitate cu prevederile art. 58 alin. 1 al Legii nr. XIII – 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni Adunarea Generală ordinară Anuală a Acționarilor convocată pentru data de 27 mai 2013 nu a avut cvorum, astfel Adunarea Generală ordinară Anuală a Acționarilor va fi convocată repetat, în conformitate cu prevederile art. 58 al Legii nr. XIII – 1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni

Organul executiv „MACARA” S.A.

S.A. „EDIFICIU”

Anunță acționarii săi, că la Adunarea generală anuală a acționarilor S.A. „Edificiu”, care a avut loc la data de 28 iunie 2013 la ora 13.00 cu cvorumul 73,2% aduce la cunoștințe că,

LA ADUNARE S-AU APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. Aprobarea dării de seamă financiară a Societății pe anul 2012.
2. Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății și a Comisiei de Cenzori.
3. Aprobarea deciziei de acoperirea a pierderilor pe anul 2012.
4. Aprobarea alegerii membrilor al Consiliului Societății S.A. „Edificiu” în următoarea componență: Președintele – Pisari P. I.; Membrii: Ursu S. S., Rotari V. S., Goliș V. V., Bocșa L. G.
5. Aprobarea alegerii Comisiei de Cenzori în următoarea componență: Președintele – Lungu C.A. Membrii: Obreja Iu. A., Gavrița A. C.
6. De a semna contractual cu firma de audit „Audit EcoFis” SRL și de a stabili mărimea cuantumului serviciilor ei în sumă nu mai mare de cît anul precedent.

Consiliul Societății.

CAV „Sigur-Asigur” SA

La 25.06.2013 a avut loc AGA anuală ordinară a CAV „Sigur-Asigur” SA., m. Chișinău, str. M. Kogălniceanu, 73/2, ora 10:00, cvorum 100%

PRIN VOT UNANIM AU FOST APROBATE URMĂTOARELE DECIZII

1. A fost aprobat Raportul financiar privind rezultatele economico-financiare ale Companiei pentru a. 2012.
2. A fost aprobată Darea de seamă a Organului executiv pentru a. 2012.
3. A fost aprobată Darea de seamă a Comisiei de Cenzori.
4. S-a luat act de concluzia Companiei de audit „Audit-Sedan” SRL.
5. Au fost aprobate direcțiile principale de activitate ale Companiei pentru anul 2013 și Business-planul de dezvoltare pentru aa 2013-2017.
6. S-a decis că pierderile pe anul 2012, generate de reevaluarea activelor Companiei în legătură cu trecerea la SIRF, vor fi acoperite din profitul anilor ulteriori
7. A fost desemnată Compania de audit pentru anul 2013 și aprobat cuantumul retribuției serviciilor ei.

Organul executiv

Consiliul Societății pe acțiuni SA „Vinăria din Vale”

a adoptat decizia privind convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor la data de 30.07.2013

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- 1) Aprobarea Statutului în redacție nouă.
- 2) Înregistrarea statutului la Bursa de Valori a R. Moldova
- 3) Cu privire la autentificarea semnăturilor pe procesul verbal.

Data petrecerii 30.07.2013. Locul petrecerii adunării: s. Săseni, rl. Călărași

Ora petrecerii: 10.00. Începutul înregistrării: 9.00. Forma petrecerii: cu prezenta acționarilor. Lista acționarilor care au dreptul sa participe la adunare v-a fi întocmită la 10.07.2013. Acționarii pot lua cunoștința cu materialele ordinii de zi, începând cu 15.07.2013 de la orele 10.00 pînă la 16.00 pe adresa: s. Săseni, rl. Călărași.

Acționarii vor prezenta documentul ce confirmă identitatea, iar reprezentanții și procura autentificată conform legislației RM în vigoare.

Relații la tel. 022 73-74-87

SA „Zimbru Nord”

În conformitate cu Decizia Consiliului SA „Zimbru Nord” din 08 iulie 2013 desfășurată cu prezența 100% membri ai Consiliului

A FOST APROBATĂ CU VOTUL UNANIM:

1. Darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni în valoare de 1 267 425 lei în număr de 84 495 acțiuni calificată ca efectuată prin subscrierea a 100% din numărul acțiunilor anunțate spre plasare prin emisiune închisă.
2. Lista subscriitorilor la emisiunea suplimentară de acțiuni.
3. Modificări la statutul societății în legătură cu emisiunea suplimentară de acțiuni.

«Moldpresa» S.A.

Извещает, что Решениями совета Общества от 24.05.2013г.: а) с 01.05.2013г. прекращены полномочия члена совета г-жи Светланы Склярчук (на основании заявления о добровольном сложении полномочий члена совета), с исключением её из состава совета; б) с 01.06.2013г. основной состав совета восполнен путем включения г-на Олега Шейнман из резерва Совета, избранного Решением общего собрания акционеров от 07.05.2010 г.

Исполнительный орган «Moldpresa» SA

STIMAȚI ACȚIONARI ai “CIOCANĂ” SA!

Consiliul Societății “Ciocana” S. A. aduce la cunoștință convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 26 iulie 2013 în sediul pe adresa: mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 6. Adunarea generală extraordinară se va desfășura cu prezența acționarilor. Începutul înregistrării acționarilor – de la ora 17- 00 până la ora 17-45. Începutul adunării – la ora 18-00

ORDINEA DE ZI:

- 1) cu privire la dizolvarea (lichidarea) Societății
- 2) cu privire la numirea comisiei de lichidare (lichidator) și atribuirea împuternicirilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 10 iulie 2013.

Acționarii pot să se familiarizeze cu materialele ordine de zi a adunării începând cu 15 iulie, 2013 în sediul pe adresa: mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 6. între orele 10,00-15,00, excepție în zilele de odihnă.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate (pașaport). Reprezentanții vor mai prezenta procura perfectată conform legislației în vigoare.

Relații la telefonul: (022) 331321 Administratorul “Ciocana” S.A.

STIMAȚI ACȚIONARI S.A. „MACARA”

Organul executiv al S.A. „MACARA”, în baza deciziei Consiliului S.A. „MACARA” din 01 iunie 2013, anunță convocarea repetată a Adunării Generale Ordinare Anuale a Acționarilor S.A. “MACARA”, cu prezența acționarilor, care va avea loc în data de 19 iulie 2013, la ora 20.00 în incinta biroului tehnicii securității amplasat pe adresa mun. Chișinău, orașul Codru, str. Costiujeni, 7.

ORDINEA DE ZI:

- Darea de seamă a Consiliului Societății cu privire la lucrul efectuat în perioada raportată și direcțiile principale ale activității Societății pentru anul 2013;
- Darea de seamă anuală a organului executiv a Societății pentru activitatea în anul 2012 și direcțiile principale ale activității Societății în anul 2013;
- Examinarea și aprobarea bilanțului contabil și a raportului financiar al Societății pentru anul 2012;
- Încheierea Comisiei de Cenzori cu privire la rezultatele activității financiar-economice pentru anul 2012;
- Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul S.A. “MACARA”
- Alegerea membrilor Comisiei de Cenzori a Societății;
- Stabilirea mărimii remunerării activității membrilor Consiliului și a Comisiei de Cenzori a Societății;
- Aprobarea organizației de audit și stabilirea remunerării pentru serviciile acesteia.

Înregistrarea acționarilor și a reprezentanților acestora va avea loc în intervalul de timp de la ora 18.30 până la ora 19.45.

Familiarizarea acționarilor cu materialele Adunării Generale Ordinare Anuale a Acționarilor S.A. “MACARA” se poate face în zile lucrătoare începând cu ziua de 10 mai 2013, în intervalul de timp de la ora 09.30 până la ora 12.00 în incinta blocului administrativ al S.A. „MACARA”, de pe aceeași adresă.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală a Acționarilor a fost întocmită conform situației din 06 aprilie 2013.

Pentru participare la Adunarea Generală a Acționarilor, acționarii vor avea asupra sa buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor și documentul (procura perfectată în modul stabilit) ce atestă împuternicirile acestora.

Organul executiv „MACARA” S.A. Informații la numărul de telefon: + 373 22 79 51 81

In atentaia acționarilor SA “Trandafir Roz”

Consiliul Societății SA „Trandafir Roz” anunță convocarea adunării generale cu prezenta acționarilor pentru data de 09 august 2013

ORDINEA DE ZI:

- 1) Aprobarea darea de seamă a Consiliului Societății privind activitatea în anul 2012.
- 2) Examinarea și aprobarea raportului financiar al Societății pe anul 2012.
- 3) Darea de seamă anuală 2012 a cenzorului Societății.
- 4) Aprobarea normativelor de repartizarea a profitului pe anul 2013.
- 5) Alegerea membrilor Consiliului și stabilirea cuantumului retribuției și compensațiilor membrilor.
- 6) Alegerea membrilor comisiei de cenzori a Societății stabilirea cuantumului retribuției și compensațiilor membrilor i.
- 7) Autentificarea procesului verbal al adunării

Locul petrecerii adunării: mun. Chișinău, str. Transnistria, 5/9. Ora petrecerii: 11.00 Începutul înregistrării: 10.00

Forma petrecerii: Cu prezenta acționarilor. Lista acționarilor care au dreptul sa participe la adunare v-a fi întocmită la 10.07.2013. Acționarii pot lua cunoștința cu materialele ordinii de zi, începând cu 10.07.2013 de la orele 10.00 pînă 16.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Transnistria, 5/9. Acționarii vor prezenta documentul ce confirmă identitatea, iar reprezentanții și procura autentificată conform legislației RM în vigoare.

Tel de contact 022 58 06 25

Spre atenția acționarilor S.A. „Mugurean”

Organul executiv al S.A. „Mugurean” anunță acționarii, conform hotărârii Adunării anuale a acționarilor din 25 mai 2013 a stabilit plata dividendelor pentru perioada 1 ianuarie 2013 – 30 iunie 2013 în mărime de 9 (nouă) lei pentru fiecare acțiune.

Dividendele vor fi achitate acționarilor începînd cu 1 august 2013 în fiecare zi de vineri – orele 10.00 – 12.00 str. Matei Basarab5/1, mun. Chișinău.

In atentaia acționarilor SA “Stațiunea Tehnologică de Mașini Cahul”

Consiliul Societății SA „Stațiunea Tehnologică de Mașini Cahul” anunță convocarea adunării generale cu prezenta acționarilor pentru data de 21 august 2013

ORDINEA DE ZI:

- 1) Darea de seamă a Consiliului Societății privind activitatea în anul 2012.
- 2) Examinarea și aprobarea raportului financiar al Societății pe anul 2012.
- 3) Darea de seamă anuală 2012 a cenzorului Societății.
- 4) Aprobarea normativelor de repartizarea a profitului pe anul 2013.
- 5) Suspendarea împuternicirilor Organului executiv
- 6) Alegerea Organului Executiv
- 7) Aprobarea unor modificări în Statutul Societății
- 8) Autentificarea procesului verbal

Locul petrecerii adunării: or. Cahul, str.M. Viteazul, 6. Ora petrecerii: 11.00 Inceputul inregistrării: 9.00

Forma petrecerii: cu prezenta acționarilor. Lista acționarilor care au dreptul sa participe la adunare v-a fi întocmită la 10.07.2013. Acționarii pot lua cunoștința cu materialele ordinii de zi, începînd cu 10.07.2013 de la orele 10.00 pînă 16.00 pe adresa: or. Cahul, str.M. Viteazul, 6. Acționarii vor prezenta documentul ce confirmă identitatea, iar reprezentanții și procura autentificată conform legislației RM în vigoare.

Stimate acționar al BCR Chișinău S.A.!

Va aducem la cunoștința ca, conform Hotărârii Consiliului de Supraveghere al Băncii (proces verbal nr. 13 din 03 iulie 2013), la data de 19 august 2013, orele 9.00, va avea loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor BCR Chișinău S.A.,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la componenta Consiliului de Supraveghere al Băncii Comerciale Române Chișinău S.A.
2. Cu privire la aprobarea tranzacțiilor cu persoanele afiliate;

Forma de desfășurare a adunării – cu prezenta acționarului.

Adunarea va avea loc la sediul BCR Chișinău S.A.: mun. Chișinău, str. A. Pușkin 60/2.

Acționarii pot sa facă cunoștință cu materialele aferente ordinii de zi pe adresa unde va avea loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor BCR Chișinău S.A. începînd cu data de 19.07.2013, între orele 09.00 – 16.00.

S.A. “Baza de transport auto nr. 26” Cantemir

Organul executiv S.A. “BTA nr. 26”, în baza deciziei Consiliului Societății din 24.06.2013, anunță convocarea Adunării Extraordinare a Acționarilor S.A. “BTA nr. 26” Cantemir, pe data de 02 August 2013 la ora 11-00 pe adresa: Cantemir, str. Boris Glavan 16. Înregistrarea acționarilor începe la ora 10-00

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea modificărilor în statut.
2. Aprobarea cuantumului retribuției membrilor Consiliului.
3. Alegerea Consiliului.
4. Alegerea organului executiv.
5. Alegerea Comisiei de Cenzori.
6. Autentificarea Procesului-Verbal.

Lista acționarilor cu dreptul de participare a fost întocmită de registratorul “Grupa Financiară” S.A. la data de 25 Iunie 2013.

Acționarii se pot familiariza cu materialele Adunării Generale anuale începînd cu 22 Iulie 2013 între orele 09-00-16-00 în contabilitatea S.A. “BTA-26” Cantemir.

Relații la tel. 0/273/ 22037, 22359

Stimați acționari CA “Klassika Asigurări” SA!

Consiliul CA “Klassika Asigurări” SA a luat decizia (proces-verbal nr. 2 din 02.07.2013) privind convocarea la 12 august 2013 a Adunării generale ordinare a acționarilor Companiei pe adresa: mun. Chișinău, str. Tighina 12. Începutul – la ora 11.00. Înregistrarea participanților – între orele 9.30 – 10.45.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a direcției executive cu privire la rezultatele activității Societății CA “KLASSIKA ASIGURĂRI” SA în anul 2012.
2. Darea de seamă anuală și avizul cenzorului Societății și Companiei de audit privind starea financiară și bilanțul CA „Klassika Asigurări” S.R.L. pe anul 2012.
3. Aprobarea bilanțului contabil al CA „Klassika Asigurări” S.R.L. și repartizarea profitului net, obținut în rezultatul activității financiar – economice pe anul 2012.
4. Aprobarea Codului privind Guvernarea Corporativă
5. Diverse.

Înregistrarea participanților se va efectua de către comisia de înregistrare în baza actelor de identitate. Acționarii pot lua cunoștință cu materialele aferente ordinii de zi începînd cu data de 1 august 2013, între orele 9:00 – 16:00, în sediul central al CA „Klassika Asigurări” S.R.L. biroul 20, conform programului de lucru.

Informație suplimentară: tel: 022- 22-32-43 Administrația Companiei.

Darea de seamă financiară anuală "KEDEM" Centrul Cultural Evreiesc Institutia Privata pentru anul 2012

C.F. 1010620006860
Activitatea de bază a KEDEM Centrul Cultural Evreiesc Institutia Privata este orientată spre dezvoltarea culturii, artei, învățămîntului și instruirii, protecția drepturilor omului, e t.c.

BILANTUL CONTABIL LA 31 DECEMBRIE 2012

ACTIV	La finele perioadei de gestiune curente	La finele anului de gestiune precedent
1. ACTIVE PE TERMEN LUNG		
1.1 Valoare de bilant a activelor nemateriale	5755	12470
1.2 Valoarea de bilant a activelor materiale pe termen lung	116389	162120
Total capitolul 1	122144	174590
2. ACTIVE CURENTE		
2.1 Total pe stocuri de marfuri și materiale	23439	16238
2.2 Total pe creanțe pe termen scurt	111222	127720
2.3 Total pe mijloace bănești	147356	211380
2.4 Total pe alte active curente	24681	8280
Total capitolul 2	306698	363618
TOTAL GENERAL ACTIV	428842	538208
PASIV		
3. CAPITAL PROPRIU		
3.1 Total profit nerepartizat (pierdere neacoperite)		
3.1 Total pe capital secundar	224370	231010
Total capitolul 3	224370	231010
4. DATORII PE TERMEN LUNG		
4.1 Total pe datorii pe termen lung calculate	37935	151639
Total capitolul 4	37935	151639
5. DATORII PE TERMEN SCURT		
5.1 Total pe datorii financiare pe termen scurt	156622	155258
5.2 Total pe datorii comerciale pe termen scurt	9635	
5.3 Total pe datorii pe termen scurt calculate	280	301
Total capitolul 5	166537	155559
TOTAL GENERAL PASIV	428842	538208

RAPORTUL DE PROFIT SI PIERDERI DE LA 01.01. PINA LA 31.12 2012

INDICATORII	Perioada de gestiune	Perioada corespunzătoare a anului precedent
1. Vinzari nete	337893	305294
2. Costul vinzarilor	296467	305105
3. Profitul brut (pierdere globala)	41426	189
4. Alte venituri operationale)	3377254	3334538
5. Cheltuieli comerciale "		
6. Cheltuieli generale si administrative	691578	441313
7 Alte cheltuieli operationale)	2681795	2837832
8. Rezultatul din activitatea operationala: profit (pierdere)	45307	55582
9. Rezultatul din activitatea de investitii: profit (pierdere)		
10. Rezultatul din activitatea financiara: profit (pierdere)	45307	55582
11. Rezultatul din activitatea economico-financiara: profit (pierdere)		
12. Rezultatul exceptional: profit (pierdere)		
13. Profit (pierdere) perioadei raportate pina la impozitare	45307	55582
14. Cheltuieli (economii) privind impozitul pe venit)		
15. Profitul net (pierdere neta)	45307	55582

În anul 2012 au fost cheltuite mijloace financiare în mărime de 3373373 lei în scopul acordării ajutoarelor de caritate și financiare, precum și pentru alte activități conform statutului.

№		Suma
1.	Programe culturale și educative	2681795
2.	Cheltuieli administrative	691578
	În total	3373373

Director
Contabil șef

S. Harmelin
L. Velcev

Stimați acționari ai SA "Fabrica de vinuri din Singerei"

Consiliul Societății convoacă adunarea generală ordinară anuală repetată a acționarilor SA "Fabrica de vinuri din Singerei. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la 29 iulie 2013, în incinta sălii de festivități a Fabricii pe adresa: or. Singerei, str. Independenței, 37. Începutul înregistrării acționarilor – ora 8.30. Începutul adunării – ora 9.00

ORDINEA DE ZI

- Darea de seamă anuală financiară a organului executiv pentru anul 2012.
- Darea de seamă a președintelui Consiliului Societății pentru anul 2012.
- Darea de seamă a comisiei de cenzori. Aprobarea dărilor de seamă anuale ale Consiliului Societății și a comisiei de cenzori.
- Cu privire la solicitarea unei finanțări bancare pentru procurarea utilajului.
- Repartizarea profitului net obținut în anul 2012 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului pentru anul 2013.
- Cu privire la alegerea membrilor Consiliului Societății.
- Cu privire la alegerea membrilor Comisiei de Cenzori a Societății.
- Confirmarea organizației de audit și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor ei.
- Stabilirea cuantumului retribuției muncii și remunerației anuale membrilor Consiliului Societății și a membrilor Comisiei de cenzori.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită de către registratorul independent SA "Registru" conform situației 29 iunie 2013.

Acționarii prezintă la înregistrare buletinul de identitate, iar reprezentanții – și procura autenticată conform Legii în vigoare.

Consiliul Societății.

"COMBINATUL AUTO NR. 7 CHIȘINĂU" S.A.

(sediul Societății: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Otovasca, 25)

anunță acționarii săi despre următoarele: întrucât adunarea generală ordinară anuală a acționarilor din 27.05.2013 nu a avut cvorumul necesar, adunarea se convoacă repetat. Conform deciziei Consiliului (Proces-verbal din 21.06.2013) adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data de 22.07.2013, ora 10:00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Otovasca, 25. Înregistrarea participanților – de la ora 09:00 pînă la ora 09:50.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea dării de seamă a organului executiv al Societății privind rezultatele activității economico-financiare a Societății pe anul 2012.
- Examinarea dării de seamă financiară anuale a Societății.
- Aprobarea dării de seamă anuale a consiliului Societății.
- Aprobarea dării de seamă anuale a comisiei de cenzori.
- Repartizarea profitului net (acoperirea pierderilor) pentru anul 2012 și aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pentru anul 2013.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală este întocmită de către registratorul independent "Registru-Corect" S.A. conform situației din 19.04.2013.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale acționarii se pot familiariza începînd cu 12.07.2013, între orele 9:00 – 12:00, în afara zilelor de odihnă pe adresa: mun. Chișinău, str. Otovasca, 25, adresînduse la persoana împuternicită – dl Cezar Pripa.

E necesar să aveți documentul ce certifică identitatea Dvs., dar reprezentanții – suplimentar o procură autenticată în conformitate cu legislația în vigoare.

Relații la tel. 022-47-73-76.
Organul executiv

Stimați acționari

"Service Auto Prim" SA!

Vă informăm că la data de 15.06.2013 a avut loc Adunarea Generală ordinară anuală a S.A. "Service Auto Prim" cu prezența acționarilor. La adunare au participat 90,485% din acționari și

S-AU DECIS URMĂTOARELE:

- A aproba darea de seamă a Consiliului Societății cu privire la rezultatele activității Societății pentru anul 2012.
- A aproba darea de seamă a organului executiv cu privire la rezultatele activității Societății pentru anul 2012 și direcțiile principale de activitate pentru anul 2013.
- A aproba raportul despre rezultatele economico-financiare a Societății pentru anul 2012 și concluzia auditorului privind bilanțul Societății.
- A aproba darea de seamă a comisiei de cenzori și a concluziei comisiei de cenzori privind activitatea financiar-economică al Societății pentru anul 2012.
- A aproba repartizarea profitului net pentru anul 2012 și a normativelor de repartizare a profitului net pe anul 2013.
- A aproba membrii Comisiei de Cenzori ai Societății pe un termen de un an: Gudumac E., Gudumac D., Nicov E..
- A aproba membrii Consiliului Societății pe un termen de un an: Nicov A., Rîbac D., Nicov N., Botezatu V., Nicov Lu..
- A aproba organizația de audit pe anul 2013 "Zanna-Audit" SRL..
- A aproba încheierea unei tranzacții de porții.

P.S. Unele hotărîri sunt publicate în formă prescurtată. Acționarii pot primi informația detaliată la sediul Societății.

S.A. "Întreprinderea de reparație și deservirea tehnicii"

La 24 iunie 2013 s-a petrecut Adunarea Generală anuală a acționarilor S.A. "IRD" la care

S-AU APROBAT

URMĂTOARELE HOTĂRÎRI:

- Darea de seamă anuală al consiliului și raportului financiar anual al societății pe anul 2012.
- Darea de seamă anuală a Comisiei de Cenzori și a Companiei de Audit.
- S-a reprezentat profilul.
- S-a aprobat compania de audit și s-a stabilit cuantumul remunerației.
- A fost ales consiliul societății și comisia de cenzori.
- S-a hotărît ca organul executiv să pregătească proiectele de documente pentru reorganizarea societății.

Hotărîrile s-au aprobat cu majoritatea voturilor în conformitate cu legislația în vigoare.

АО «СКОП»

УВЕДОМЛЕНИЕ

Согласно решению Совета общества АО «СКОП» от 26 июня 2013 г. (протокол №4) созывается Внеочередное общее собрание акционеров Общества в очной форме, которое состоится 7 августа 2013 г. Собрание будет проводиться по адресу г. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 156. Начало проведения собрания в 11-00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Об увеличении уставного капитала Общества путем осуществления дополнительной закрытой эмиссии простых именных акций.
- О внесении изменений в Устав общества.
- Назначение ответственного лица для подписания необходимых документов.

Список акционеров, имеющих право на участие во внеочередном собрании, составлен на 05 июля 2013 г.

Регистрация акционеров начинается в 9-00 часов и заканчивается в 10-45 часов.

Акционеры должны представить документ, удостоверяющий их личность, а их представители и доверенность, составленную согласно действующему законодательству.

С материалами к повестке дня внеочередного собрания акционеров можно ознакомиться, начиная с 08 июля 2013 г., по адресу г. Чадыр-Лунга, ул. Ленина, 156, в рабочие дни с 9-00 до 17-00 часов.

СОВЕТ АО «СКОП»

Телефон для справки: 2-34-20

BC "Moldova-Agroindbank" SA

COMUNICAT INFORMATIV

BC "Moldova-Agroindbank"

S.A. informează, că:

- În conformitate cu hotărîrea Adunării generale extraordinare a acționarilor băncii din 28.06.2013 a fost acceptată încetarea înainte de termen a împuternicirilor Președintelui Comitetului de Conducere al băncii, dna Natalia Vrabie, în temeiul cererii de demisie din funcția de Președinte al Comitetului de Conducere al băncii, din data de 26.06.2013, depusă la 19.06.2013. Totodată, Adunarea generală extraordinară a acționarilor băncii din 28.06.2013 a hotărît de a-l alege în funcția de Președinte al Comitetului de Conducere al băncii pe dl Serghei Cebotari, pe un termen de 5 ani.
- În temeiul cererii din 21.06.2013, prezentată băncii la 28.06.2013, dl Dorian Macovei, membru al Consiliului băncii, neconfirmat de Banca Națională a Moldovei în calitate de administrator al băncii și-a anunțat demisia din funcția de membru al Consiliului băncii.

Executivul băncii

SA "CARIERA DE GRANIT SI PIETRIS DIN SOROCA"

Извещает, что 29.06.2013 года состоялось очередное годовое общее собрание акционеров. Место проведения собрания: г. Кишинэу, ул. Матеевич 84/1. Кворум: 95.54%

РЕШИЛИ:

1. Утвердить Отчет Исполнительного органа Общества за 2012 год, утвердить Отчет Совета Общества за 2012 год, утвердить Отчет ревизионной комиссии за 2012 год
2. Принять к сведению представленный финансовый отчет Общества за 2012 год.
3. Не выплачивать дивиденды, объявленные к выплате 12.06.2010 года в соответствии с Решением Общего собрания акционеров, не полученные акционерами либо номинальными владельцами по их вине в течение трех лет со дня возникновения права на их получение. Обратить в доход Общества не выплаченные дивиденды, не полученные акционерами, собственниками ценных бумаг, по их вине в течение трех лет со дня возникновения права на их получение. Обратить в доход Общества не выплаченные дивиденды, не полученные номинальными владельцами: SA "Europa-Trust" и SA "Depozitarul Național de Valori Mobiliare", по их вине в течение трех лет со дня возникновения права на их получение, так как номинальные владельцы акций Общества, зарегистрированные в реестре акционеров Общества, и в списке получателей дивидендов на дату учета 12.06.2010, не предоставили документы, удостоверяющие право получения дивидендов от собственников акций Общества.
4. Утвердить нормативы распределения прибыли.
5. Утвердить Устав Общества в новой редакции

SA «Spectrul»

aduce la cunoștința acționarilor, că Consiliul Societății a primit hotărârea (proces verbal Nr 7 din 25.06.2013) cu privire la convocarea adunării generale repetate a acționarilor, care va avea loc pe data de 26 iulie 2013 la ora 11-00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Ferdeului, 4, în sediul clădirii administrative. Înregistrarea se va începe de la ora 10-00 până 10-45. Începutul adunării de la ora 11-00.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului Societății pe anul 2012. Direcțiile principale de dezvoltare a SA în anul 2013. Raportul financiar a SA pe anul 2012 și încheierea pe el a organizației de audit.
  2. Darea de seamă a Comisiei de cenzori pe anul 2012.
  3. Despre sursele de acoperire a pierderilor Societății pe anul 2012 și despre normativedivizării venitului pe anul 2013.
  4. Alegerea membrilor Consiliului Societății. Aprobarea mărimii retribuției muncii Organelor de conducere Societății.
- Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită conform situației din 15 mai 2013.
- Materialele referitor la ordinea de zi a adunării generale a acționarilor pot fi consultate, începând cu data de 16 iulie 2013 pe adresa: mun. Chișinău, str. Ferdeului, 4, în zilele de lucru, orele 10⁰⁰-16⁰⁰, clădirea administrativă.
- Acționarii vor prezenta documentul de identitate, iar reprezentanții și procura perfectată conform legislației în vigoare.

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR:

Cheltuielile de transport și alte cheltuieli care țin de participarea acționarilor la adunare nu se achită.

**Relații la telefon 27-16-43
Organul executiv**

СП «Kazayak-Vin» A.O.

сообщает о решениях, принятых общим годовым собранием акционеров, состоявшимся 22.05.2013 г. Для участия в собрании зарегистрировались акционеры, владеющие 70.95% голосующих акций.

ПО ВОПРОСАМ ПОВЕСТКИ ДНЯ БЫЛИ ПРИНЯТЫ СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Принять к сведению годовой финансовый отчет ÎM „Kazayak -Vin” S.A. по результатам финансово-хозяйственной деятельности за 01.01.2012 – 31.12.2012.
2. Утвердить годовой отчет Совета общества по результатам деятельности ÎM „Kazayak -Vin” S.A. за 01.01.2012 – 31.12.2012 г.
3. Утвердить аудиторский отчет по результатам финансово-хозяйственной деятельности ÎM „Kazayak -Vin” S.A. за 2012 год.
4. Утвердить годовой отчет Ревизионной комиссии ÎM „Kazayak -Vin” S.A. за 2012 год.
5. Утвердить аудиторскую компанию «Concept» SRL для проведения аудита в 2013 г., с вознаграждением в размере 36 000 лей.
6. Утвердить сумму в размере 60 000 лей на заработную плату членам Совета общества. Утвердить сумму в размере 10 000 лей на заработную плату и транспортные расходы членам Ревизионной комиссии.
7. В соответствии со ст. 66 (9) Закона об акционерных обществах считать избранными в члены Совета Общества, сроком на два года, следующих лиц: Кобзак А. М., Нерух С. А., Кобаль А. М., Ткач В. Г., Димитрив С.
8. Считать избранными, сроком на два года, в состав Ревизионной Комиссии следующих кандидатов: Ильашенко А. Н., Головатюк В. В., Игнат В. Л.
9. Утвердить бюджет ÎM „Kazayak -Vin” S.A. на 2013 год. Разрешить Совету Общества вносить необходимые изменения в бюджет Общества.
10. В связи с тем, что ÎM „Kazayak -Vin” S.A. решением собрания акционеров от 25.05.2012 г. решил направить прибыль, предусмотренную к получению обществом в 2012 г., на пополнение резервных фондов и погашение убытков прошлых лет, дивиденды за 2012 г. не начислять. 10% от прибыли, предусмотренной к получению в 2013 г. направить на пополнение резервных фондов. Остальные 90% прибыли, предусмотренной к получению в 2013 г. направить на погашение убытков прошлых лет.
11. Ходатайствовать перед одним из Банков о получении кредита в долларах США, ЕВРО или молдавских леях, в сумме, не превышающей эквивалента 2 000 000 евро на день заключения сделки, с конечным сроком погашения не более 120 месяцев, с процентной ставкой по валютному кредиту не более 10%, в т.ч. комиссия за выдачу, и с процентной ставкой по левому кредиту не более 15%, в т.ч. комиссия за выдачу, с целью пополнения оборотного фонда, осуществления инвестиций. С целью обеспечения своевременного возврата кредита, процентов по нему, штрафов, комиссионных, пеней, заложить в пользу Банка недвижимое имущество предприятия, оборудование, виноматериалы, на сумму, не превышающую 130% суммы кредита, по залоговой стоимости, определенной в договорах залога. Уполномочить директора Общества правом заключения и подписания договоров кредита, залога, уступки денежных потоков, других необходимых документов для получения кредита.
12. С целью обеспечения текущих и будущих обязательств (кредитов, гарантий, аккредитивов) компании ПИК «Суворов-Вин» О.О.О. перед КБ «Молдиндконбанк» А.О., передать в залог активы предприятия – оборудование и недвижимое имущество, состоящее из зданий, общей площадью 9,594.09 кв. метров и земельный участок, площадью 5,012 га, расположенные АТО Гагауз Ери, с. Казаклия, ул. Ленина, 2, по цене, определяемой договорами залога.
13. Поручить заверить протокол общего собрания акционеров членам ревизионной комиссии.

"Vast Protect" SA

Aduce la cunoștința hotărârile primite la adunarea generală ordinară anuală a acționarilor, care a avut loc la 22.06.2013 pe adresa: or. Sîngerei str. Independenței 124 A.

1. A fost aprobată darea de seamă financiară anuală a Societății pe anul 2012.
2. A fost aprobată darea de seamă anuală a comisiei de cenzori a Societății pe anul 2012.
3. Pierderile Societății din anul 2012 să fie acoperite din profitul net a anului 2013, si de aprobat normativede repartizare a profitului net pentru anul 2013: – 20% pentru fondul de rezerva, – 20% pentru fondul de dezvoltare, – 60% pentru plata dividendelor.
4. A fost ales Consiliul Societății pe un termen de patru ani de zile in componenta: Cebotari Ion, Cebotari Ghenadie, Gorobet Ion, Cebanu Gheorghe, Mudric Mariana.
5. Organizatia de audit nu a fost confirmată.

Акционерам АО НИИ "RIF-ACVAAPARAT"

В соответствии с решением Совета общества 24 мая 2013 года состоялось очередное годовое общее собрание акционеров в очной форме в мун. Бэлць, ул. Дечебал, 9. На собрании присутствовали акционеры и их уполномоченные представители с количеством голосующих акций, составляющих 99,97 процентов от общего количества голосующих акций общества. Собрание рассмотрело вопросы повестки дня и приняло

РЕШЕНИЯ:

1. Утвердить отчеты Совета общества и Ревизионной комиссии за 2012 год.
2. Утвердить основные направления деятельности общества в 2013 году.
3. Распределить чистую прибыль за 2012 год в следующих размерах: – на развитие производства – 45% – 6748744,05 лей – на выплату дивидендов – 50% – 7498607,50 лей – на выплату вознаграждений членам органов управления АО – 5% – 749860,45 лей
Выплату дивидендов произвести из расчета 19,5205 лей/акция в течение трех месяцев со дня проведения годового общего собрания акционеров.
4. Утвердить нормативы распределения чистой прибыли на 2013 год в следующих размерах: – на развитие производства – 45%; – на выплату дивидендов – 50%; – на выплату вознаграждений членам органов управления – 5%.
5. Утвержден уровень оплаты труда членов Совета общества.
6. Досрочно прекращены полномочия членов Ревизионной комиссии избранной 18.05.2012 года.
7. Утверждены уровни оплаты труда членов Ревизионной комиссии.
8. Утвержден уровень оплаты труда представителя государства.
9. Утвердить в качестве аудиторской организации "SOVIRINA-AUDIT" SRL и уровень оплаты ее услуг на 2013 год.
10. Принято решение о регистрации АО НИИ «RIF-ACVAAPARAT» в качестве резидента Промышленного парка "RAUT"
11. Избран Совет общества в составе: Рэулец Ион, Тулбуре Зоя, Андриевски Андриан.
12. Избрана Ревизионная комиссия АО в составе: Бешлиу Виорика, Луна Кристина, Мардарь Сергей.
13. Избран директор АО НИИ «RIF-ACVAAPARAT» – Богорад Владимир.
14. Утвердить заверение подписей председателя и секретаря собрания членами Ревизионной комиссии, находящимися при исполнении.

SA «Centrul tehnic Ceadir-Lunga»

доводит до сведения акционеров информацию по принятым решениям на прошедшем собрании 24 мая 2013 года в 11.00 часов – офисе 511 Зелинского, 7. На собрании присутствовали 3 акционера с общим числом голосующих акций 117 700 или 88,46% кворума.

В ПОВЕСТКУ ДНЯ БЫЛИ ВКЛЮЧЕНЫ СЛЕДУЮЩИЕ ВОПРОСЫ ПО КОТОРЫМ БЫЛИ ПРИНЯТЫ РЕШЕНИЯ:

1. Утверждение отчета Совета АО за 2012 год.
Утвердить годовой отчет Совета Общества по итогам работы за 2012 год.
2. Рассмотрение и утверждение отчета исполнительного органа за 2012год, принятие решений по отчету.
Утвердить отчет Исполнительного органа за 2012 год.
3. Рассмотрение финансового отчета за 2012 год. Определение приоритетных направлений и утверждение стратегических программ деятельности Общества в 2013 году.
Принять к сведению годовой отчет Общества по итогам работы за 2012 год.
Утвердить основные направления деятельности Общества в 2013 году.
Утвердить бизнес-план Общества на 2013 год:
- объем продаж – 14 610 000 лей;
- чистую прибыль – 2 219 000 лей.
4. Утверждение отчета Ревизионной комиссии за 2012 год. Рассмотрение и утверждение мнений Ревизионной комиссии по отчетам, представленным на рассмотрении общему собранию акционеров.
Утвердить отчет Ревизионной комиссии по итогам работы за 2012 год.
Утвердить особые мнения Ревизионной комиссии по отчетам, представленным на рассмотрение общему собранию акционеров по итогам работы за 2012 год.
Принять к сведению акт аудиторской проверки и аудиторское заключение аудиторской организации ООО Аудит-Комплекс по итогам работы за 2012 год.
5. Распределение прибыли (погашение убытков) за 2012год, утверждение нормативов распределения прибыли на 2013 год.
Покрыть убытки, полученные в 2012 году за счет прибыли, полученной за 2013 год.
Утвердить нормативы распределения чистой прибыли на 2013 год: после погашения сумм убытков прошлых лет, оставшуюся сумму чистой прибыли распределить следующим образом:
- на формирование резервного капитала – 5%
- на инвестирование развития производства – 45%
- на выплаты дивидендов – 30%
- в фонд Исполнительного органа – 10%
- вознаграждение членов Совета Общества – 10%
6. Утверждение аудиторской организации и установление размера оплаты ее услуг.
Утвердить в качестве аудиторской организации Общества аудиторскую компанию ООО Аудит – Реал.
Установить размер оплаты услуг аудиторской организации в сумме до 15 000 (пятнадцать тысяч) лей РМ, включая НДС.

Протокол собрания и подписи председателя собрания и секретаря заверены членами ревизионной комиссии Фагурел О., Кауновой А. и Манастырлы В.

Совет ÎM „Aprocon – Grup” SA

сообщает о созыве очередного годового собрания акционеров, которое состоится 23.07.2013 г. в 14.00 по адресу: мун. Кишинэу, бул. Куза Водэ, 33 кв. 30.

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Сколько мы тратим
на потребление по сравнению
с европейцами**

4

**Малым
предприятиям
требуется поддержка**

4

Удаленные финансовые услуги станут ближе к потребителю

Учитывая необходимость развития электронных финансовых услуг, министерство экономики разработало законопроект, который должен регулировать условия информирования клиента при подписании и исполнении удаленных договоров о финансовых услугах. Документ разработан в соответствии с европейскими директивами в этой сфере и содержит условия для поставщиков и потребителей.

Согласно законопроекту, регулирование будет касаться таких финансовых услуг как банковские, страховые, платежные и инвестиционные, в том числе пенсионные фонды, которые могут быть согласованы на расстоянии без необходимости одновременного присутствия договаривающихся сторон. Однако авторы законопроекта уточняют, что поставщик услуг и потребитель должны будут встретиться при подписании договора, информация будет храниться на материальном носителе, чтобы невозможно было внесение изменений.

„Хотя сфера его применения кажется узкой, закон, защищающий потребителя в случае оказания финансовых услуг на расстоянии, необходим. Нынешняя ситуация в сфере использования средств связи на расстоянии для потреби-

телей и порядок оказания коммерческими банками и небанковским сектором этих услуг на расстоянии указывают на ряд проблем. Например, поставщики финансовых услуг располагают различными способами информирования потребителей об условиях оказания услуг, поэтому потребители не в состоянии сравнить предложения и воспользоваться правом выбора, нет прозрачных правил, которые позволили бы рассчитать цену оказанной услуги”, – говорит Анатолие Силитарь, глава управления защиты потреби-

лей и надзора за рынком министерства экономики.

Так, целью законопроекта является регулирование порядка информирования потребителя до и после заключения договора о финансовых услугах с финансовой компанией, операторами платежных услуг, профессиональными участниками небанковского финансового рынка, а также установление правовой базы регулирования удаленной продажи финансовых потребительских услуг единым национальным законодательным актом.

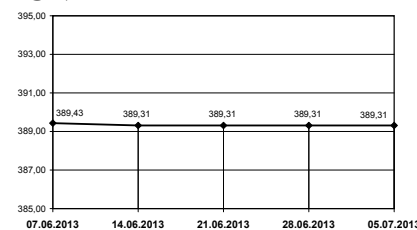
ПРЕДДоговорная Информация – САМЫЙ ВАЖНЫЙ ШАГ

„Европейский союз сначала принял закон об удаленных финансовых услугах, затем о договорах потребительского кредитования. У нас произошло наоборот, так как банковский финансовый сектор более развит, чем небанковский. Мы живем в обществе, которое стремится к развитым цифровым услугам. Например, мы используем электронные банковские услуги

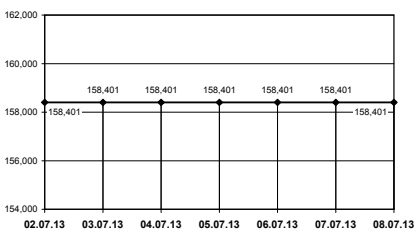
Продолжение на стр.3.

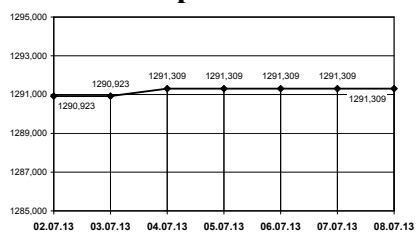
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 10.07.2013

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	12.6738
EUR	1	16.3018
RON	1	3.6677
RUB	1	0.3839
UAH	1	1.5540

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 01 по 05 июля 2013 года составил 265,9 тыс. леев. Итого проведено 19 сделок с ценными бумагами 6 эмитентов.

Объем Основной Секции Биржи составил 58,7 тыс. леев. Цена акций «Lusmesop» остается стабильной на уровне 28,79 лей. Акции «Comfort» торговались по цене 2,00 лея, «Succes» – по 3,50 лея и «Vatra & Co» – по 1,50 лея.

В Секции Прямых Сделок в рамках голосовых торгов реализованы акции 2 эмитентов: «Universcom» – 40,00 лей за акцию и «Promstroi-Grup» – 5,00 лей за акцию. Объем данных сделок составил 207,1 тыс. леев.

Фондовая биржа Молдовы предоставляет консалтинговые услуги в области лицензируемой деятельности (биржевой).

Информация по телефону 022-27-76-36.

www.moldse.md

Фондовая биржа Молдовы

Парламент заслушал отчет НКФР за 2012 год

Как передает „ИНФОТАГ”, исполняющий обязанности председателя комиссии, ее вице-председатель Виктор Каптарь сказал, что „небанковский финансовый рынок регистрирует положительные результаты”.

“В 2012 г. зарегистрирована качественная эволюция: рынок страхования регистрирует стабильный рост, ценных бумаг – небольшие колебания, микрофинансовый сектор – умеренный прогресс. Доля небанковского финансового рынка достигла 5,33% по отношению к ВВП”, – сказал он. Каптарь перечислил среди достижений НКФР “принятие нового закона о рынке капитала, введение автоматизированной информационной системы по обязательному страхованию автогражданской ответственности (RCA Data), внесение поправок в закон о страховании, о ссудо-сберегательных ассоциациях”.

“Сознвая необходимость продвижения реформ на небанковском финансовом рынке, усилия коллектива НКФР ориентированы на обеспечение верховенства закона, новых достижений на пользу участников рынка посредством профессионального подхода и управления рисками, принятия правильных рыночных практик, обучения участников рынка с целью реализации задач по защите прав и интересов инвесторов и потребителей финансовых продуктов и услуг”, – сказал вице-председатель НКФР.

На вопрос депутата от ПКРМ Олега Рейдмана о причинах упадка финансового рынка практически по всем параметрам, Каптарь пояснил, что “микрофинансирование зарегистрировало в 2012 г. рост в размере 10%, страхование – 8,1%, и только на рынке ценных бумаг зарегистрирован спад”.

FIN ACTIV CONSULTING
Лицензия НКФР РМ, №000071
ОЦЕНКА АКЦИЙ
при реорганизации путём слияния, разделения, выделения...
• для внесения акций в качестве вклада в уставный капитал;
• в случае выкупа собственных акций;
• для тендерного предложения.
022,21-26-86(85),
факс: 022,22-88-45,
069102380, 068270011
MD2004, г.Кишинев, ул. Колумна,131
S.A. «FINACTIV-CONSULTING»

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzam!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 28 июня 2013 года, принято решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг:

– Ценные бумаги, размещенные при создании акционерного общества “MOL DEVELOPMENT” в сумме 20000 леев в количестве 2000 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев;

– Ценные бумаги согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций акционерного общества “DACIA-LV” в сумме 810000 леев в количестве 54000 простых именных акций номинальной стоимостью 15 леев, за счет денежных средств. Уставный капитал компании составляет 4 643 805 лей (309 587 простых именных акций I класса номинальной стоимостью 15 лей/акция). После увеличения уставный капитал составит 5 453 805 лей (363 587 простых именных акций номинальной стоимостью 15 лей/акция);

– Исключение из Государственного реестра ценных бумаг и аннулирование ценных бумаг, ранее выпущенных;

– акционерным обществом “DRUMURI-ȘOLDĂNEȘTI” в количестве 703987 простых именных акций в результате реорганизации путем слияния;

– акционерным обществом “DRUMURI-FLOREȘTI” в количестве 727324 простых именных акций в результате реорганизации путем слияния.

Кроме того, в связи с тем, что акционерное общество “Iamocs-Service” привело свою деятельность в соответствие с требованиями ст. 56 и 92 Закона №1134-XIII от 02.04.1997 “Об акционерных обществах”, принято решение признать утратившим силу Распоряжение Национальной комиссии по финансовому рынку №6/2-О от 03.02.2012 г. “О приостановлении банковских операций на текущих счетах акционерного общества “Iamocs-Service”.

Административный совет НКФР одобрил госу-

дарственную регистрацию изменений, внесенных в данные страховой компании “ASITO” S.A. в Государственном реестре юридических лиц, связанных с назначением временно исполняющего обязанности генерального менеджера компании “ASITO” S.A.

Вследствие рассмотрения заявления на переоформление лицензий совместного предприятия страховой компании “GRAWE CARAT ASIGURĂRI” АО, принято решение переоформить лицензию совместного предприятия страховой компании “GRAWE CARAT ASIGURĂRI” АО серии CNPF №000668, выданную 30 августа 2011 года на право осуществления деятельности в области страхования (общее страхование), и серии CNPF №000097, выданную 9 декабря 2008 года на право осуществления деятельности в области страхования (страхование жизни), путем замены приложения к лицензиям с включением следующего адреса для осуществления лицензированной деятельности: г. Сынжерей, ул. Кодрило, 16.

Вследствие рассмотрения представленных заявлений, Административный совет НКФР одобрил государственную регистрацию уставов ссудо-сберегательных ассоциаций “CHIRILENI”, “COBÎLEA”, “CREDITEPERERITA”, “MILEȘTI MICI”, “PETREȘTI”, “PRIMCREDIT”, “RĂDOAIA”, “SOROÇA”, “TRIFAN CREDIT”, “GURA BÎCULUI”, “HORĂȘTI”, “FRASIN DIN POPEASCA”, “SADOVA”, “CREDIT-CLASS”, “CĂRBUNA”, “CREDITE DIN CLOCUȘNA”, “VOȘCA” и “CIMIȘENI” в новых редакциях.

В целях проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА “VALEA FÎNULUI” (р-н Штефан Водэ, с. Ермоклия, IDNO 1003608000208) и ССА “VIȘOARA-DOMNEASCĂ” принято решение провести комплексные проверки соблюдения законодательства в области ссудо-сберегательных ассоциаций ССА “VALEA FÎNULUI” и ССА “VIȘOARA-DOMNEASCĂ”.

Список объектов, не подлежащих приватизации в Молдове, планируется сократить почти в 2 раза – до 107 предприятий

Это предусматривают поправки в Закон об управлении публичной собственностью и ее разгосударствлении, которые парламент Молдовы принял со скандалом в первом чтении в пятницу на пленарном заседании. Депутаты от фракции ПКРМ после анализа прежнего и предложенного правительством нового списка объектов, не подлежащих приватизации, заявили, что власти исключили из него множество стратегических предприятий. В частности, как коммунисты отметили, что из списка были исключены практически все предприятия энергетического сектора страны – ТЭЦ-1, ТЭЦ-2, ТЭЦ-Норд, Северные и Северо-западные электросетевые сети, «Термоком».

Кроме того было отмечено, что из списка неприватизируемых объектов были исключены и такие важные объекты, как «Алз-канал», «Молдтрансэлектро», «Молдресурсе», «Апеле Молдовой», «Молдовафильм», «Городвина», Кишиневский международный аэропорт, Мэркулештский аэропорт и большинство других ценных предприятий.

В свою очередь вице-спикер парламента, депутат от Демпартии Андриан Канду заявил, что Закон об управлении публичной собственностью и ее разгосударствлении был принят самими коммунистами в 2007 г., в период их правления, и уже тогда представители ПКРМ инициировали широкий процесс приватиза-

ции важных предприятий, разрешив приватизацию «Молдтелекома», «Франзелуцы», приватизировав многие винозаводы. Андриан Канду отметил, что утверждение нового списка предприятий, не подлежащих приватизации, не означает, что власти немедленно приступят к приватизации всех не вошедших в него объектов. Он напомнил также, что парламент никогда не занимался приватизацией, и лишь утверждал списки приватизируемых и неприватизируемых объектов, подчеркнув, что процессом разгосударствления будет заниматься правительство, организовав публичные конкурсы.

Ранее вице-премьер, министр экономики Валерий Лазэр отмечал, что

для предприятий, исключенных из списка неприватизируемых объектов, в будущем будет определена возможная форма разгосударствления – от классической приватизации в виде продажи инвестору, до сдачи в концессию, доверительного управления, установления государственно-частного партнерства и т.д. Следует отметить, что в новом перечне объектов, не подлежащих приватизации, было предложено оставить: Криковский и Мало-Милештский винные комбинаты, крупнейший в стране производитель хлеба и хлебобулочных изделий «Франзелуца» (Кишинев), «Молдэлектрика» (Кишинев), Костештская ГЭС, «Железная дорога Молдовы», «Вокзалы и автостанции», «Почта Молдовы», Registru, Cadastru, «Дворец республики», пансионат в Голерканах, агентство «Молдпрес», международный выставочный центр «Молдэксло», пакет правительства Молдовы (35,33%) в молдороссийском совместном предприятии «Молдовагаз». В список также входят больницы, научно-исследовательские институты, театры и др.

InfoMarket

В Молдове будет запрещена приватизация издания Monitorul Oficial, официальных мониторов районов, муниципиев и различных публичных периодических изданий

Это предусматривают соответствующие поправки в Закон об управлении публичной собственностью и ее разгосударствлении, согласно которым эти издания включены в список госимущества, не подлежащего приватизации.

В частности, помимо Monitorul Oficial в список объектов, не подлежащих приватизации, были включены официальные мониторы районов и муниципиев, АТО Гагаузия, а также отраслевые, тематические периодические издания: Agricultura Moldovei, Vama, Buletinul Achizițiilor Publice, Capital Market, Protecție Socială, Mediul Ambient, Curier Medical, Oastea

Moldovei, Florile Dalbe, Noi, Alunelul, Legea și viața, Asigurarea Socială, издания Академии наук и др.

Ранее вице-премьер, министр экономики Валерий Лазэр отметил, что еще в 2010 г. по инициативе ряда депутатов, несмотря на отрицательное заключение правительства, парламент Молдовы принял закон, согласно которому государство должно уйти с рынка периодических изданий, создать предпосылки для их приватизации. Речь шла о внедрении в Молдове директив Совета Европы и Евросоюза для обеспечения свободы слова и нормальной конкуренции на рынке СМИ путем отказа государства от финансирова-

ния периодических изданий. Глава Минэкономики отметил, что после анализа ситуации и публичных консультаций ведомство составило список периодических изданий, учрежденных правительством, органами центральной и местной власти, которые не могут быть приватизированы. Министр экономики отметил, что государственные периодические издания, которые не будут включены в список неприватизируемого госимущества, могут быть ликвидированы, преобразованы в региональные официальные сборники документов по концепции Monitorul Oficial или могут быть разгосударствлены.

InfoMarket

Парламент одобрил соглашение о предоставлении ВБ кредита в \$10 млн для сельского хозяйства

Парламент одобрил в первом чтении в четверг финансовое соглашение между Молдовой и Международной ассоциацией развития Всемирного банка (ВБ) о реализации проекта “Неотложная поддержка сельского хозяйства РМ”, подписанного 29 мая 2013 г.

Как передает “ИНФОТАГ”, документ предусматривает предоставление РМ кредита в \$10 млн. Его средства пойдут на снижение последствий засухи 2012 г. путем предоставления фермерам помощи для удовлетворения потребностей в пшенице и кукурузе, а также для предотвращения сокращения поголовья скота. Для этих целей фермерам будет предоставлена техническая и финансовая помощь для покрытия затрат на сев зерновых.

Выплата будет производиться по почте на основании списков Национального агентства по интервенциям и платежам в сельском хозяйстве.

Кредит предоставляется на 25 лет с льготным периодом в 5 лет и процентной ставкой 1,25%, в том числе 0,75% за обслуживание.

Как уже сообщал ранее “ИНФОТАГ”, ущерб от засухи 2012 г. оценивался в 2,5-3 млрд леев. Правительство еще осенью обещало помощь фермерам в устранении последствий засухи, в основном, на закупку семенного зерна и солярки для сева озимых.

Сельское хозяйство – один из важных секторов экономики РМ. В последние годы на его долю приходится 12% ВВП, и в нем задействовано около 28% населения. Доля экспорта агропродовольственной продукции значительна – 45-50%. Несмотря на важность этого сектора, в сельской местности зарегистрирован наибольший уровень бедности. Если в городах этот показатель составляет 10%, то в селах он в три раза выше.

Справка “ИНФОТАГ”: С момента присоединения РМ к ВБ в 1992 г. ей выделено около \$1 млрд на реализацию десятков проектов, в основном в области образования, социальной помощи, е-правления, здравоохранения, энергетики, сельского хозяйства.

В Молдове будут созданы более благоприятные условия для работы на основе предпринимательского патента

Это предусматривают поправки в Закон о предпринимательском патенте, которые парламент утвердил в пятницу в заключительном чтении.

Согласно изменениям, в частности, потолок годового дохода от продаж для патентообладателей увеличен со 100 тыс. до 300 тыс. леев. Кроме того, патентообладателям предоставлено право работать в помещениях площадью до 30 кв. м, тогда как ранее она не должна была превышать 12 кв. м.

Как сообщил председатель профильной парламентской комиссии по экономике, бюджету и финансам Вячеслав Ионица, помимо этого, обладатели патентов смогут работать в павильонах, киосках, палатках, продавать с лотков, прилавков, а не только в палатках, как было предусмотрено ранее. Кроме того, из законопроекта были исключены предусмотренные ранее сборы для патентообладателей. Планируется, что осенью парламент примет другой законопроект, который будет регулировать все местные сборы для патентообладателей.

Чистая прибыль компании Moldcargo в 2012 г. составила 5,23 млн леев, сократившись на 22,3% по сравнению с 2011 г.

Согласно годовой финансовой отчетности компании, доходы Moldcargo от страховой деятельности в 2012 г. составили 86,08 млн леев (+43,2% по сравнению с 2011 г.), инвестиционные доходы – 2,8 млн леев (+73%).

Расходы Moldcargo на выплату страховых возмещений в прошлом году увеличились на 13,7% по сравнению с 2011 г. и достигли 29,14 млн леев. Расходы на закупки составили 36,63 млн леев (увеличились в 1,9 раза), административные и маркетинговые расходы – 19,36 млн леев (+57,6%). Активы Moldcargo на конец 2012 г. составили 145,9 млн леев (+35% в сравнении с 2011 г.), а уставный капитал по итогам 2012 г. достиг 30 млн леев, увеличившись за год на 15,1%. Мажоритарным акционером компании является Ассоциация международных автоперевозчиков (50%), остальные акции распределены среди других 32 акционеров.

Страховое-перестраховочное общество Moldcargo было основано в октябре 1999 г. В настоящее время на территории страны действует свыше 20 представительств компании. Moldcargo входит в 5-ку лидеров страхового рынка Молдовы. В I квартале 2013 г. компания заняла 2-е место по объему собранных премий (42,15 млн леев) и 3-е – по объему выплаченных возмещений (14,9 млн леев). Компания специализируется на предоставлении новых и качественных страховых услуг транспортным и экспедиторским компаниям, осуществляющим деятельность в сфере международных перевозок; туристическим компаниям, финансовым учреждениям, а также физическим лицам.

InfoMarket

Удаленные финансовые услуги станут ближе к потребителю

Продолжение. Начало на стр. 1.

или оплачиваем коммунальные услуги при помощи платежных терминалов. Все это регулируется отдельными положениями, не дающими потребителям защиты, поэтому они не знают, какую информацию требовать, или какими правами они обладают», – говорит А. Силитарь.

Однако, даже в ЕС были выявлены нарушения в этой сфере, хотя законы уже действуют. В 2012 году во всех странах Европейского союза проводились исследования сайтов организаций, представляющих потребительские кредиты, чтобы проверить, получают ли потребители информацию, на которую имеют право по законам ЕС в сфере удаленной продажи финансовых услуг до подписания кредитного договора. Было проверено 500 сайтов и выявлено, что в 70% есть такие проблемы как не включение стандартной необходимой информации, в предложениях отсутствовала информация, имеющая значение для принятия решения, намеренно были представлены неверные расценки, и так далее.

Таким образом, информация для потребителей перед заключением удаленного договора включает в себя обязательства, образованные путем правовых норм, которые на предварительном этапе подписания контракта или предложения требуют, чтобы потребитель получил соответствующую информацию, которая позволяет адекватно оценить предлагаемые финансовые услуги и сделать правильный выбор. На этом этапе поставщик обязан дать потребителю четкую, точную и верную информацию относительно предмета договора, порядка отзыва и условий возмещения. Содержание информации, подлежащей предоставлению при подписании контракта, типовое, и законопроект предусматривает требования к информированию потребителей и условия испол-

зования таких финансовых услуг при помощи различных средств массовой информации.

Очень важным положением документа является то, что поставщик финансовых услуг должен информировать потребителя о совокупной стоимости, которую он должен заплатить за финансовые услуги, включая все сборы, комиссионные, сопутствующие расходы и тарифы, оплачиваемые потребителем, или уплаченные посредником поставщика, и если нет возможности указать точную общую стоимость услуги, поставщик финансовых услуг должен информировать потребителя о порядке расчета, позволяющего потребителям проверить общую стоимость. Тем не менее, если появляется необходимость, поставщик выдает уведомление о том, что финансовые услуги связаны с инструментами, которые влекут за собой особые риски, специфические, только им присущие, или их цена будет зависеть от колебаний на финансовых рынках, которые не находятся под контролем поставщиком, и не может быть дана оценка будущих событий.

ПРАВО ОТЗЫВА 14 ДНЕЙ

Известно, что возможны случаи, когда потребитель согласен с условиями удаленного договора, но потом жалеет о его подписании. Поэтому в законопроект введено право отзыва. «Это основное право для любого потребителя, он имеет в распоряжении 14 дней, в течение которых он может отказаться от договора без пени и без того, чтобы как-то мотивировать это», – говорит А. Силитарь.

Потребитель может отказаться от договора, если он подписан до получения условий договора или если получил договорные условия, но его обманным путем убедили подписать договор в течение периода времени, данного на раздумье.

Если потребитель осуществляет свое право на отзыв после того, как уже договорились о предоставле-

нии услуг, в том числе частичном, его могут обязать оплатить стоимость услуги. Тем не менее, согласно законопроекту, цена услуги или порядок ее расчета должны быть заблаговременно сообщены потребителям.

Документ также предусматривает определенные виды финансовых услуг, не подпадающих под действие права отказа, особенно те, чья цена зависит от колебаний на финансовом рынке вне контроля поставщика. Речь, в первую очередь, идет об операциях валютного обмена, переговорах о ценных бумагах, бумагах участия в организациях коллективного размещения, фьючерсных контрактах, форвардных контрактах на процентные ставки, контрактах своп на процентные ставки, обменных курсах и акциях или опционах на приобретение или продажу этих инструментов. Авторы документа считают, что эта мера направлена на исключение любых спекулятивных маневров.

Для удаленных договоров, предметом которых является страхование жизни и индивидуальные пенсии, установлен срок в размере 20 календарных дней, в течение которых потребитель вправе воспользоваться правом отзыва.

«Этот законопроект несомненно претерпит изменения, так как он пока обсуждается, но в целом, думаю, он правильно составлен, обеспечивая соблюдение основных прав потребителя», – считает А. Силитарь.

Органами по надзору, согласно документу, являются Агентство по защите прав потребителей в банковско-финансовой сфере и Национальная комиссия по финансовому рынку в небанковской финансовой сфере. Они обязаны осуществлять контроль за соблюдением требования касательно предоговорного информирования при удаленной продаже финансовых услуг потребительского характера, соблюдением всех положений законопроекта.

Лилия ПЛАТОН

НОВОСТИ СТРАХОВАНИЯ

Вячеслав Гамурарь: Либерализация страхового рынка должна быть осторожной
«Некоторые сегменты страхового рынка Молдовы нуждаются в либерализации, но делать это надо осторожно, после тщательного анализа возможных результатов», – считает управляющий партнера страхового – перестраховочного брокера COVERINS Вячеслав Гамурарь.

Как передает «ИНФОТАГ», цитируя интервью брокера журналу «Банки и Финансы», с учетом практики и обычаев страховщиков Молдовы, последствия либерализации могут быть разными, и отнюдь не позитивными.

«Наличие слишком большого числа проблем и скандалов с «Зеленой Картой» (ЗК) требует серьезного анализа состояния дел в этом сегменте, включая пересмотр размера страховых премий. Считаю, что цена ЗК довольно высока для страхователей. Раз в пять лет цены могут быть пересмотрены, это адекватный период, за который накапливаются необходимые статистические данные по количеству страхователей (охват страхованием) и проценту убыточности», – считает Гамурарь.

Согласно его данным, показатель убытков по (ЗК) не достигает 50%, поэтому существует возможность снижения цен на полисы ЗК.

«Ответ на вопрос, насколько можно снизить цену, могут дать лишь профессиональные актуарии после проведения соответствующих расчетов», – сказал брокер.

Отвечая на вопрос о будущем страхового рынка Молдовы, Вячеслав Гамурарь сказал, что тяжело предвидеть что-либо на молдавском страховом рынке.

«Хотя определенные тенденции видны невооруженным глазом. Это начавшийся ускоренными темпами естественный отбор страховщиков и страховых посредников. Года через два-три, возможно, останутся на рынке 12 страховщиков и 30 страховых брокеров», – полагает он.

Брокер считает, что большинство «покинувших поле боя» уйдут с рынка под давлением объективных факторов, но он не исключает, что и в результате действий конкурентов.

«Я надеюсь на то, что страховой рынок не превратится в чью-то «естественную монополию», что на рынке будут присутствовать только стабильные, платежеспособные страховые компании и профессиональные брокеры», – заключил Вячеслав Гамурарь.

Цены на полис «Зеленая карта» в Молдове планируется сократить

Об этом заявил заместитель председателя админсовета Национальной комиссии по финансовому рынку Виктор Каптарь, отвечая на вопросы депутатов парламента в ходе слушания отчета о деятельности НКФР за прошлый год. Он отметил, что НКФР ведет соответствующие дискуссии с Национальным бюро автостраховщиков (БНАА), и заверил парламентариев в том, что комиссия сделает все для снижения стоимости «Зеленой карты».

InfoMarket

Страховые премии молдавских брокеров составили более 4 млн евро в первом квартале 2013 года

Молдавские страховые брокеры собрали страховых премий на сумму около 4,2 млн евро (68 млн лей) за первые 3 месяца этого года, что на 8% больше, по сравнению с январем-мартом 2012 года, по данным Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР).

Таким образом, на фоне стагнации страхового рынка на уровне 232 млн лей, доля валовых страховых премий страховых брокеров увеличилась примерно на два процента, с 27% в 1 квартале 2012 года до чуть более 29% в марте этого года. Кроме того, объем доходов брокерских компаний составил 19,9 млн лей (1,5 млн евро), из которых 95% – комиссионные от страховых премий и 5% – прочие доходы от брокерской деятельности.

Согласно НКФР, портфель брокерского рынка был сформирован в размере 6,9% из страхования жизни, 93,1% составило общее страхование, из которых: 32,1% – КАСКО, 28,7% – Зеленая Карта, 17,8% – ОСАГО, 6% – страхование имущества, 3,1% – страхование здоровья и 1,1% – страхование гражданской ответственности.

За первые три месяца этого года 71 брокерская компания (из 79) выполняла посредническую деятельность, по сравнению с 65 в 1 квартале 2012 года.

По объему премий, ведущими брокерскими компаниями стали: брокер PRODEVIZ (11,1% доля рынка), EUROLIFE Broker и PARTENER Broker (каждый по 5,9%). Пятерку лидеров замыкают CONSASIG-SERVIC (4,5%) и GENERAL Broker (4,2%). Первые пять компаний занимают треть от общего объема рынка (31,5%).

В течение этого года были отозваны лицензии у двух страховых брокеров – EXTRA ASIG и STARASIG-BROKER DE ASIGURARE.

www.xprimm.md

Появилась электронная версия издания «Monitorul fiscal FISC.md»

Периодическое издание «Monitorul Fiscal FISC.md» расширилось и запустило электронную версию. Об этом было объявлено на пресс-конференции, организованной в Главной государственной налоговой инспекции (ГГНИ), сообщает МОЛДПРЕС.

По словам главы ГГНИ Иона Присэкару, электронная версия издания станет платформой для общения и инструментом продвижения в массы налоговой культуры. «Мы бы хотели посредством этого портала разъяснить гражданам Республики Молдова, что на самом деле означает налог, каким образом производится его сбор, и каково его значение в механизме функционирования государства. В то же время мы стремимся продвигать культуру уплаты налогов, в том числе и среди молодого поколения», – отметил Присэкару.

В свою очередь администратор государственного предприятия «Fiscservinform» Виталий Кочеван рассказал о структуре, дизайне и функциональности веб-страницы www.monitorul.fisc.md.

По словам Кочеван, электронная версия издания является началом стабильной сети в неограниченном пространстве и создает огромные предпосылки для общения и обмена информацией между налоговой службой и налогоплательщиками, налогоплательщиками и другими налогоплательщиками и публичной администрацией. «Функциональное развитие продукта означает, что в тех же условиях и при той же абонентской плате читатель получит больший объем информации и около 40 новых электронных услуг, предлагаемых на интернет-странице», – уточнил Кочеван.

Для доступа к электронному portalу издания «Monitorul fiscal FISC.md» можно приобрести абонемент. Подписчики печатного издания на 2013 год автоматически получают доступ к архиву журнала на сайте издания,

начиная с 2011 года. Цена абонемента на электронную версию будет почти в два раза меньше, чем на печатную, и не превысит 300 леев в год.

Объем денежных переводов из России в Молдову вырос на 14% – до \$244 млн

Объем трансграничных денежных переводов из России в Молдову в I квартале 2013 г. составил \$244 млн, увеличившись на 14% в сравнении с тем же периодом 2012 г. Как сообщает NOI.md, при этом средняя сумма одного денежного перевода из РФ в Молдову в январе-марте 2013 г. составила \$409 против показателя \$431 в I квартале 2012 г.

По данным ЦБ РФ, в то же время, объем трансграничных переводов физических лиц из России в Молдову только через системы денежных переводов в I квартале 2013 г. составил \$240 млн, превысив показатели того же периода 2012 г. (\$210 млн) на \$30 млн, или на 14,3%. Средняя сумма одного денежного перевода из РФ в Молдову через системы денежных переводов в I квартале 2013 г. составила \$404 против показателя \$423 в январе-марте прошлого года. Следует отметить, что объем трансграничных денежных переводов из России в Молдову в 2012 г. составил \$1 млрд 198 млн, увеличившись на \$103 млн, или на 9,4% в сравнении с 2011 г. При этом объем трансграничных переводов физических лиц из РФ в Молдову через системы денежных переводов в 2012 г. составил \$1 млрд 179 млн, превысив показатели 2011 г. на \$103 млн, или на 9,6%.

Молдова заняла в 2012 г. шестое место среди стран СНГ по объему денежных переводов из России через системы денежных переводов после Узбекистана (\$5 млрд 668 млн), Таджикистана (\$3 млрд 634 млн), Украины (\$2 млрд 683 млн), Киргизии (\$1 млрд 837 млн) и Армении (\$1 млрд 449 млн).

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770

Posta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Юрие ФИЛИП,

Елена ВАСИЛАКЕ, Еуджениу ВИЦУ,

Зоя ТУЛБУРЕ, Надежда ФИЛИП.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md, ziarulcm@gmail.com

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ «Eximbank - Gruppo Veneto Banca» АО,

филиал №11, Кишинэу, BIC EXMMMD2436.

В номере использованы материалы информацион-

ных агентств «Moldpres» и «InfoMarket».

Статьи, помеченные знаком на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах

«Capital Market», отражает точку зрения его автора,

которая может не совпадать с точкой зрения

редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков раз-

решается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии «PRAG 3»

Сколько мы тратим на потребление по сравнению с европейцами

В Республике Молдова доходы населения в несколько раз меньше, чем в Европе, а расходы на потребление составляют почти половину месячной зарплаты.

По информации Национального бюро статистики, в среднем в месяц на потребление население потратило в первом квартале этого года 1656,1 лей на человека, что выше на 9,6% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. В реальном исчислении (с учетом индекса потребительских цен) население потратило в среднем на 5,0% больше, чем в первом квартале 2012 года.

Большая часть расходов традиционно пришлась на продукты питания – 43,4%.

Для сравнения, по данным Eurostat, в Европе больше всего на питание тратят датчане – 143%, далее шведы – 124%, австрийцы – 120%, финны – 119%, ирландцы – 118% и люксембуржцы – 116%. Меньше всего расходов на питание отмечено в Литве – 77%, Болгарии – 68%, Румынии – 67% и Польше – 61%.

В городах Молдовы на питание население тратит 41,0% ежемесячных потребительских расходов (40,6% в I квартале 2012 года), в селе – 45,9% (47,3%). Городское население стало больше тратить на содержание жилья (19,9% против 16,7% на селе), транспорт (5,7% против 3,4%), услуги связи (4,8% против 4,2%), развлечения (1,8% против 0,8%), на кафе и рестораны (3,0% против 0,6%).

В общей структуре потребления населения доминируют денежные расходы – 89,9%, на долю натуральных приходится 10,1%. В городских хозяйствах натуральные расходы составляют 3,5% всех потребительских расходов, как пра-

вило это потребление продуктов питания, полученных бесплатно вне хозяйства (от родственников, в качестве социальной помощи).

ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ НАПОЛОВИНУ МЕНЬШЕ ИЗ-ЗА ИНФЛЯЦИИ

В первом квартале 2013 года свободные доходы населения составили в среднем на человека 1559,8 лей в месяц, то есть увеличились на 8,5% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года. В реальном исчислении (с учетом индекса потребительских цен) доходы населения выросли на 3,9%.

Заработная плата является основным источником дохода – 42,5% всех доходов, что на 1,4 процентного пункта меньше, по сравнению с I кварталом 2012 года.

В первом квартале 2013 года социальные услуги составили в образовании доходов хозяйств 19,4%, что на один процентный пункт больше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Доходы, полученные от деятельности за свой счет, составляют 15,5% доходов населения, в том числе 9,1% – это доходы от индивидуальной аграрной деятельности, а 6,4% – доходы от неаграрной индивидуальной деятельности.

Денежные переводы из-за рубежа являются по-прежнему важным источником дохода хозяйств. В среднем они составляют 16,6% всех доходов, их доля на 1,1 процентного пункта больше, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

БОЛЬШИНСТВО НАСЕЛЕНИЯ ЖИВЕТ НА 60 ЛЕЙ В ДЕНЬ

По данным Всемирного банка, 61% населения Республики Молдова живет на 60 лей в день, а 22% граждан живет на 31,35 лей в день.

Что касается распределения потребительских доходов, 45,27% населения страны относится к среднему классу, 21,73% населения живет на доходы ниже среднего, 6,77% населения живет за чертой бедности.

Согласно последнему барометру общественного мнения, более половины респондентов недовольны нынешней экономической ситуацией в Молдове – 76%, что на 10 процентных пунктов больше, чем в прошлом барометре. 16% безразлично относятся к ситуации.

В целом население недовольно уровнем жизни – 52% недовольны (что на 4 процентных пункта больше, по сравнению с предыдущим исследованием). Что касается прогнозов на будущее, то 24% верят, что через год их жизнь улучшится, 47% убеждены, что

никаких изменений по сравнению с прошлым годом не произошло, для 30% стало хуже и для 9% – намного хуже.

Опрос показал, что недовольство людей уровнем экономического развития в этом году больше, чем в прошлом. Самой важной проблемой страны недостаточный рост экономики назвали 60% респондентов. Больше половины опрошенных считают необходимым повышение уровня жизни.

“34% указали, что денег не хватает даже на предметы первой необходимости, еще 41% отметили, что денег хватает только на предметы первой необходимости (погрешность в ходе опроса не превышает 1 процентного пункта в случае каждого из двух ответов). 17% подтвердили, что им хватает на достойную жизнь, но не в состоянии приобрести более дорогое имущество. 71% не располагают финансовыми средствами для инвестирования, еще 7% имеют сбережения, но держат их на черной

день, еще 7% не имеют сбережений, так как уже вложили их, по 1% имеющих сбережения, намеренных их инвестировать и имеющих сбережения, но не знающих, куда инвестировать”, – говорится в барометре общественного мнения.

ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ – СПАСАТЕЛЬНЫЙ КРУГ

Эксперты считают, что денежные переводы из-за рубежа серьезно влияют на стимулирование потребления в Республике Молдова, тем более, что ежегодно они превышают 1 миллиард долларов США. 90% переводов тратится на потребление, что пока снижает уровень бедности в стране. В случае проживания исключительно на доходы от зарплаты в Молдове уровень бедности был бы существенно выше, так как большая часть зарплат не покрывает минимальный прожиточный минимум, составляющий 1500 лей.

Например, лишь в мае этого года переводы из-за границы физическим лицам составили 128,30 млн долларов США и снизились на 0,73 млн долларов США, по сравнению с аналогичным периодом прошлого года.

Хотя правительство на декларативном уровне заявляет о том, что денежные переводы из-за границы надо направлять в инвестиции, пока в этом направлении не заметно оживления.

Кроме того, эксперты утверждают, что несмотря на то, что переводы составляют риск для устойчивой экономики Республики Молдова, их поступление продолжится, так как в стране остались родственники тех, кто работает за рубежом.

Виктор UPCU

Малым предприятиям требуется поддержка

О важности этих предприятий говорилось немало, власти, по крайней мере, декларативно заявляют об особом внимании к МСП. Недавно Аналитический центр Expert-Grup совместно с ADEPT опубликовали доклад «Европейская интеграция: шаг вперед и два назад?». Это отчет о мониторинге за прогрессом в сфере внедрения плана мер Европейский союз – Республика Молдова на 2005-2012 гг.

Согласно докладу, развитие села и районов, в том числе МСП, характеризовалось умеренными результатами (2,5 пункта из 5 максимальных). Что касается продвижения МСП в районах, то начиная с 2006 года, было принято три стратегических документа, чье влияние пока не нашло адекватной оценки. В докладе говорится, что первые два не направлены напрямую на развитие районных МСП и сельской местности, но документ, утвержденный в 2012 году, ставит основной целью именно этот процесс, определяя инструменты для внедрения. Все же, политика государства в этой сфере страдает оттого что госпрограммы по поддержке МСП малоизвестны среди вероятных получателей, местная и районная инфраструктура поддержки бизнеса практически отсутствует, существуют высокие административные барьеры, вызывающие коррупцию, наносящие вред конкуренции.

Так, эксперты рекомендуют уделять основное внимание проектам, которые могут привлечь частные инвестиции.

Акцент должен быть смещен на развитие инноваций, ориентированных на экспорт, освоение аграрных ресурсов, не требующих высококвалифицированной рабочей силы.

В этом смысле эксперты Организации по экономическому сотрудничеству и развитию, поддержавшие министерство экономики в разработке национальной стратегии по развитию малого бизнеса, считают, что в Молдове отсутствуют услуги консалтинга. По их мнению, правительству следует регулировать этот процесс, на рынке должны появиться новые банковские услуги, предназначенные МСП.

Юлия Ябанжи, директор Организации по развитию МСП (ODIMM), уточнила, что в прошлом году примерно 300 лиц воспользовались проектами ODIMM, такими как PARE 1+1 или PNAET. Больше всего малых и средних предприятий работают в сфере услуг и в сельском хозяйстве.

Валентина Веверица, директор управле-

ния политики развития малых и средних предприятий министерства экономики, перечислила основные программы поддержки сектора, финансируемые государством и/или внешними партнерами по развитию: Национальная программа экономического участия молодежи (PNAET), пилотная Программа привлечения денежных переводов в экономику (PARE 1+1), Программа поддержки и развития сектора МСП, финансируемая правительством Японии, Проект улучшения конкурентоспособности, Фонд гарантирования кредитов, управляемые Организацией по развитию МСП, Проект SMERDA по развитию МСП на селе, а также кредитные линии международных организаций, открытые в рамках международных программ.

Согласно последним данным Национального бюро статистики, доля сектора МСП в общем числе предприятий составляет 97,7%, он обеспечивает 56,2% рабочих мест в стране, а его доля в ВВП составляет 28,3%.

Несмотря на то, что законодательство совершенствуется и не представляет собой препятствия для доступа к финансированию, последнее остается основной проблемой для МСП, невзирая на развитие банковского сектора, схемы гарантирования кредитов и бюро кредитных историй. Среди проблем с доступом к финансированию

можно назвать: высокие процентные ставки по кредитам и их волатильность, отсутствие долгосрочных финансовых ресурсов, отсутствие и низкая ликвидность залога, длительные процедуры исполнения права залога, отсутствие адекватных банковских технологий для кредитования МСП, качество проектов, предлагаемых для финансирования, слабо развитая инфраструктура бизнеса, отсутствие на финансовом рынке компаний с капиталом риска.

Рынок капитала является альтернативным источником финансирования, предлагая МСП возможность привлечения долгосрочных ресурсов путем эмиссии акций и облигаций. Неспособность рынка капитала стать основным источником финансирования МСП обусловлена рядом факторов, таких как: отсутствие местного капитала, который может участвовать на рынке капитала; недостаток инвестиций; сдержанное отношение иностранного капитала к национальным портфельным инвестициям; отсутствие интереса населения к сделкам с ценными бумагами; слабое присутствие на рынке зарубежного капитала. Низкий уровень предложения финансирования на рынке капитала обусловлен и тем, что население предпочитает вкладывать свои сбережения в банковские вклады, где проценты высокие, а кроме того существует недоверие к механизмам и организациям рынка капитала.

В настоящее время инвестирование в недвижимость и другое имущество представляется более привлекательным, чем инвестирование в ценные бумаги. В итоге, одна из главных проблем местных МСП заключается в поиске финансирования, в том числе и за рубежом.

Кристина МИРОН

Власти Аргентины начали кампанию по привлечению незадекларированных долларовых средств

Аргентинские власти начали масштабную кампанию по привлечению в финансовую систему страны незадекларированных долларовых сбережений граждан. В понедельник в свободную продажу поступили ценные бумаги, при покупке которых нет необходимости декларировать происхождение средств, и дальнейшее использование которых свободно от налоговых выплат.

Начиная с 1 июля, в течение трех месяцев в финансовых учреждениях страны будут продаваться «Депозитные сертификаты инвестиционного развития» (Cedin), которые можно приобрести только за доллары США. Сертификат можно будет использовать для сделок в строительстве и при операциях с недвижимостью, после чего он вновь может быть обменен на доллары. В середине месяца в продажу поступят еще два вида подобных ценных бумаг. Доход от их реализации пойдет в строительную и энергетическую сферы.

По словам депутата и бывшего замминистра экономики Роберто Фелетти, правительство рассчитывает, что таким образом сможет привлечь около 5 миллиардов ранее незадекларированных долларов. По данным Минэкономики страны, общая сумма незадекларированных долларовых средств, которыми располагают аргентинцы, составляет около 40 миллиардов долларов, и это без учета операций в налоговых оазисах. Долларовые резервы аргентинского Центробанка при этом составляют всего 37,1 миллиарда долларов.

Кроме того, правительство пытается остановить рост курса доллара на «черном рынке» страны, составляющий сейчас 8 песо за доллар (при официальном курсе 5,3 песо за доллар). Запрет на покупку иностранной валюты «в целях накопления» и «для операций с недвижимостью», фактически полностью ликвидировавший возможность приобрести доллары, евро или другую валюту по официальному курсу, был призван остановить «бегство капиталов»: по данным Центробанка, в 2011 году из Аргентины было выведено 22 миллиарда долларов. По итогам 2012 года, после года действия ограничительных мер, этот показатель снизился до 4 миллиардов долларов.

Тем не менее, в первые часы после начала продаж новых ценных бумаг неофициальный курс доллара остался неизменным.

Японские вещатели бойкотируют новый IPTV-телевизор Panasonic

Японские телеканалы отказываются ставить в эфир рекламу нового смарт-телевизора Panasonic, так как считают, что его возможности несут угрозу коммерческому бизнесу Panasonic. Об этом рассказали в самой Panasonic.

Частные японские вещательные компании и раньше отказывали в размещении тех или иных рекламных роликов по разным причинам, но происходит это чрезвычайно редко. Что касается нового телевизора, то данная модель позволяет получать видеоконтент без рекламы, просматривать дополнительные материалы, получать записи из специального онлайн-архива и обладает дополнительными возможностями по работе с контентом. Очевидно, что антирекламные возможности не устраивают вещателей, да и ряд других функций ТВ также отнюдь не льют воду на мельницу телеканалов.

В Panasonic говорят, что новинка поддерживает технологию IPTV, что бывает нечасто в телевизорах. Как правило, для IPTV требуется отдельная приставка. В Panasonic говорят, что не ожидали подобной реакции от каналов и сейчас ведут переговоры с вещателями на предмет общих точек сотрудничества. «IPTV – это новая область медиа-бизнеса. Многие правила тут еще не разработаны», – говорят в Panasonic.

На сегодня телеканалы все активнее пытаются защищать свои традиционные сферы деятельности. Компании часто отказываются лицензировать свой контент видеохостингам, ведут активные мероприятия по зачистке видеоматериалов с популярных порталов, создают различные альянсы, договариваются о про-

граммах сотрудничества непосредственно с видеопроизводителями.

В свою очередь в Panasonic говорят, что современное общество живет в эпоху интернета и компаниям-производителям в любом случае придется принять это как данность. Корейские LG и Samsung также готовят к релизу модели с IPTV-функционалом и различными смарт-функциями, причем ранее эти компании также заявляли, что сталкивались с противодействием со стороны вещателей.

Китай и Швейцария подписали договор о свободной торговле

Соглашение о свободной торговле между Китаем и Швейцарией подписано в Пекине. Это первый случай подписания договора о свободной торговле между КНР и страной континентальной Европы.

Китай впервые заключил договор о свободной торговле со страной континентальной Европы. Министр торговли КНР Гао Хучэн и начальник федерального департамента экономики Швейцарии Иоганн Шнайдер-Амман в субботу, 6 июля, скрепили подписями соответствующее соглашение в ходе торжественной церемонии в Пекине, сообщает агентство AFP.

Стороны надеются, что этот договор позволит им еще больше увеличить объем двусторонней торговли, который в 2012 году составил почти 20,4 млрд евро. Китай – важнейший торговый партнер Швейцарии в Азии. Ранее договор о свободной торговле с КНР имела лишь одна европейская страна – Исландия. В ближайшее время ожидается подписание аналогичного соглашения между Китаем и Норвегией, отмечает агентство DPA.

Рекламу будут транслировать прямо в голову

Специалисты из Германии представили инновационный способ распространения рекламы. Благодаря ему призывы о покупке тех или иных товаров станут слышны тем, кто будет прислоняться к окнам в общественном транспорте.

Немецкая компания Sky Deutschland и рекламщики из BBDO показали видеоролик, демонстрирующий очень оригинальную технологию. Участниками первого эксперимента стали пассажиры поезда между Мюнхеном и Северной Вестфалией. Люди, прислонившиеся головой к окну, слышат призыв скачать приложение. По словам пассажиров, опрошенных специалистами, они были очень удивлены, услышав из окна какие-то звуки.

Подобное стало возможным благодаря эффекту «костной звукопроводимости», который используется в слуховых аппаратах, некоторых наушниках и очках Google Glass. Также здесь важно отметить специальный передатчик от Sky, который передает вибрацию непосредственно окну, информируют «Вести. Ru».

Схема проста: уставший пассажир прислоняется к окну головой и вибрации направляются от стекла в его среднее ухо. Благодаря этому создается ощущение, что «таинственный голос» звучит прямо в голове. При этом, кроме прислонившегося человека, его никто не слышит.

Представитель BBDO Ульф Брихси заявил, что, если в Sky Deutschland дадут добро, то внедрение данной технологии на общественном транспорте начнется очень скоро. Следует отметить, что помимо рекламы, в будущем планируется транслировать в головы пассажиров музыку.

Специалисты полагают, что такой способ рекламы будет очень эффективным – измученные пассажиры нередко наваливаются на окна головой. Однако вот по мнению обывателей, это будет только лишь раздражать – после долгого рабочего дня хочется поспать по дороге домой, а вовсе не слушать о новых порошках или холодильниках.

Евросоюз начал первое разбирательство с Россией в рамках ВТО

Евросоюз начал первое разбирательство с Россией после присоединения последней к Всемирной торговой организации (ВТО). Как сообщили ИТАР-ТАСС в ВТО, 9 июля ЕС направил в секретариат организации в Женеве запрос о начале консультаций с российской стороной.

На проведение консультаций сторон отводится 60 дней; если за это время разногласия не будут урегулированы, дело будет передано в Орган по разрешению споров ВТО.

Как считают в ЕС, действующий в России утилизационный сбор на иностранные автомобили, введенный в сентябре 2012 года, является неправомерным. Как утверждали власти, за счет сбора в России будут развиваться технологии по экологически безопасной переработке отходов автопрома. Импортёры же восприняли сбор как компенсацию российским автопроизводителям за отмену импортных пошлин в связи с вступлением России в ВТО.

В пресс-службе Минэкономразвития ранее во вторник заявили агентству «Прайм», что пока в министерство не поступали официальные документы об инициировании процедуры разрешения спора в рамках ВТО.

Как пояснила представитель Минэкономразвития Екатерина Майорова, в Евросоюзе рассчитывали, что конфликт сторон, связанный с утилизационным сбором, будет решен до 1 июля путем принятия поправок в закон «Об отходах производства и потребления». Поправки подразумевают равные условия взимания сбора с российских и иностранных производителей автомобилей. Однако к указанному сроку поправки не были приняты, а сейчас Госдума ушла на летние каникулы.

Латвии окончательно разрешили ввести евро

Министры экономики и финансов 28 стран Евросоюза одобрили присоединение Латвии к еврозоне. Об этом сообщает Agence France-Presse. Теперь Латвия может беспрепятственно ввести евро. Предполагается, что страна вступит в валютный блок с 1 января следующего года. Премьер-министр страны Валдис Домбровскис написал в Твиттере, что переход на евро будет осуществляться по курсу, установленному Центральным банком страны. Ожидается, что один евро будет стоить около 0,7 лата.

4 июля введение в Латвии единой валюты поддержал и Европарламент. За такое решение высказались 613 депутатов, «против» проголосовали 67 человек.

Вступление Латвии в еврозону также поддержал Европейский Центральный банк. Однако регулятор отмечал, что участие страны в валютном союзе может быть под угрозой из-за нестабильности финансового сектора страны: значительную часть средств латвийские банки получают за счет депозитов нерезидентов.

Латвия обсуждает присоединение к валютному союзу с 2008 года. Сроки вступления страны в еврозону уже неоднократно откладывались. При этом согласно данным социологических опросов, против перехода на евро выступает 60 процентов населения страны.

В настоящее время в еврозону уже входят 17 государств, Латвия станет 18 страной, перешедшей на единую валюту. Эстония перешла на евро с 2011 года. В Литве ранее заявляли, что намерены попасть в еврозону к 2015 году.